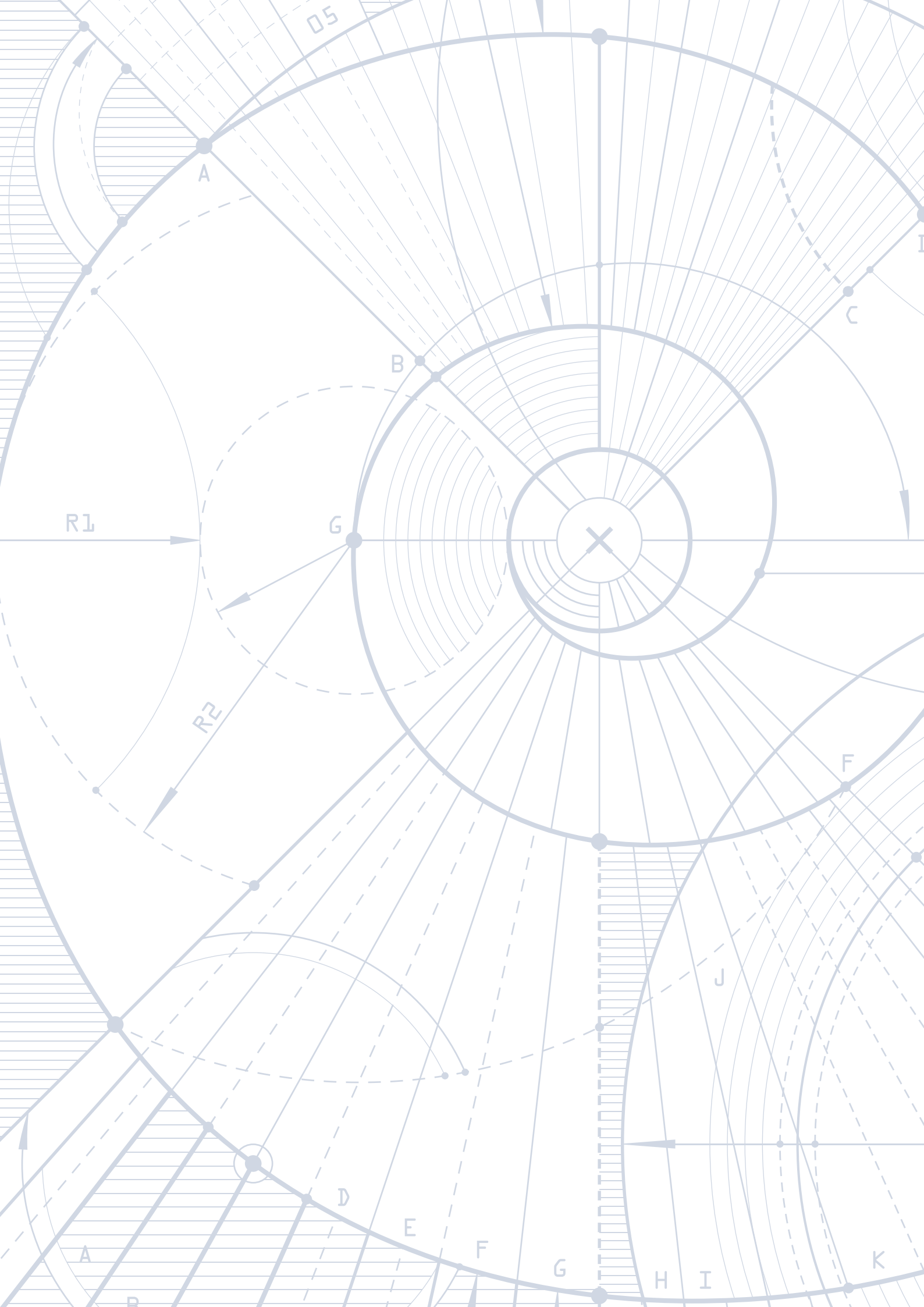

A A S T A R A A M A T 2012

SISUKORD

EESSÕNA	3
TEGEVUSEESMÄRGID JA VÄÄRTUSED	4
Eesmärgid.....	4
Väärtused.....	4
OHUTUSE SUURENDAMINE: TEGEVUSED JA TULEMUSED	5
Ehitised ja ehitustegevus	6
Elektripaigaldised ja -tööd	7
Masinad	9
Liftid ja köisteed	9
Surveseadmed	10
Gaasiseadmed ja -paigaldised.....	10
Ohtlike kemikaalide käitlemine	12
Pürotehnika ja lõhkematerjalid	12
Kaevandamine	14
Raudteeohutuse järelevalve	15
USALDUSVÄÄRSUSE SUURENDAMINE: TEGEVUSED JA TULEMUSED	19
Ehitustooted.....	19
Elektriseadmed	20
Sideseadmed	21
Sideteenused	22
Legaalmetroloogia	24
PIIRATUD RESSURSS: TEGEVUSED JA TULEMUSED	25
Numeratsioon.....	25
Sagedushaldus.....	27
Raudteeinfrastruktuur	30
ÜLEVAADE ORGANISATSIOONIST: STRUKTUUR, AMETNIKUD JA EELARVE	32
Ametnikud	33
Riigilõivude laekumised riigieelarvesse.....	34
Eelarve	35

HEA LUGEJA

2012. aasta möödumisega on Tehnilise Järelevalve Ameti jõudnud esimese olulise teetähiseni – oleme tegutsenud viis aastat. Alustasime tegevust 2008. aasta jaanuaris kolme riigiasutuse liitmise tulemusena. Hoolimata ühinemisega seotud ümberkorraldustest ja käivitumisperioodi jäänud majanduskriisist on see periood olnud meile edukas ning Tehnilise Järelevalve Ameti töötajatel on põhjust tehtu üle uhkust tunda. Asutuste ühendamine on olnud igati õigustatud: ressursikasutus on efektiivsem; põhjalik planeerimine ja läbimõeldud meetmed on lubanud suunata vahendeid sinna, kus riskid ja ühiskonna ootused seda nõuavad; teavitus- ja ennetustegevuse maht on kasvanud; oleme erinevates tegevusvaldkondades õppinud üksteise kogemusest ja kasutame järeleproovitud parimaid praktikaid; partnerite tagasiside ja väheste kohtuvaidluste tulemused näitavad, et ameti menetlusvaliteet on kõrgel tasemel. Selliseid näiteid võib tuua kõigist meie tegevusvaldkondadest.

Tehnilise Järelevalve Amet on riiklik regulaator paljudes valdkondades, millele majanduskeskkonna muutumine ja tehnoloogia areng on mõjunud erinevalt. Seetõttu oleme oma töös kohanud ka olukordi, kus väljakujunenud raamistik on ajale jalgu jäänud, normid ei täida oma eesmärki või on kohaldamatud. Pöörasime 2012. aastal suurt tähelepanu Tehnilise Järelevalve Ameti tegevusvaldkondade regulatsiooni põhjalikule analüüsile ja korrastamisele ning teeme ettepanekud kaasajastamiseks, kus see on vajalik ja kohane. Viimaste aastate märksõnaks on olnud Tehnilise Järelevalve Ameti pädevuse järk-järguline laienemine valdkondadesse, mis meie eesmärkide ja tegevusega sobivad ning omavahelist täiendavat sünergia loovad. Näiteks suureneb meie vastutus hoonete energiatõhususe vallas ja järgmisest aastast võtame üle Euroopa Liidu transpordiinvesteeringute rakendusüksuse tegevused veeteede ning maanteed valdkonnas. Riigikogus on menetlemisel seadusemuudatus, mille vastuvõtmisel tuleb Tehnilise Järelevalve Ameti elektroonilise side valdkonda üle meediaregulaatori pädevus. See tendents näitab, et Tehnilise Järelevalve Ameti tööd usaldatakse ja meie ülesanne on seda usaldust ka järgmisel viiel aastal õigustada.

Vaadates tagasi Tehnilise Järelevalve Ameti viiele tegutsemisaastale, tahan tänada ja kiita tubli töö eest kõiki töötajaid, tänu kellele on meie tegevus aasta-aastalt muutunud tõhusamaks ja paremaks. Niisamuti tahan tänada kõiki meie koostööpartnereid, kellega koos oleme suutnud palju ära teha kõikides meie tegevusvaldkondades.

Heade soovidega
Raigo Uukkivi
Peadirektor

TEGEVUSEESMÄRGID JA VÄÄRTUSED

EESMÄRGID

Tehnilise Järelevalve Amet on Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi valitsemisalas tegutsev asutus, mille laiemaks eesmärgiks on riigi majanduspoliitika elluviimisele kaasaaitamine läbi ohutuse suurendamise, piiratud ressursi otstarbeka kasutuse korraldamise ning toodete usaldusväärsuse tõstmise tootmiskeskondade, tööstus-seadmete, raudtee ja elektroonilise side valdkonnas.

Tehnilise Järelevalve Ameti tegevusel on kolm põhieesmärki:

ohutuse suurendamine, teenuste ja toodete usaldusväärsuse tõstmine ning piiratud ressursi kasutamise korraldamine.

Ohutuse suurendamisel on eesmärkideks meie järelevalve alla kuuluvate objektide ja protsesside ohutuse tagamine ning vastava teadlikkuse suurendamine.

Usaldusväärsuse tõstmisel on eesmärkideks meie tegevusvaldkonnas osutatavate teenuste kättesaadavuse ja nõuetekohasuse tagamine, toodete ühilduvuse, ressursisäästlikkuse ning usaldusväärsuse tagamine ja teadlikkuse suurendamine.

Piiratud ressursi kasutamise korraldamisel on eesmärkideks meie reguleeritava piiratud ressursi optimaalse kasutamise ja jätkusuutlikkuse tagamine.

Eesmärkide saavutamiseks teostame järelevalvet meie tegevusvaldkondi reguleerivate õigusaktide nõuete täitmise üle, osaleme õigusaktide ja arengukavade väljatöötamisel ning tegevusvaldkondadega seotud projektide ettevalmistamisel ja elluviimisel.

VÄÄRTUSED

Tehnilise Järelevalve Ameti visiooniks on olla kõrge mainega, efektiivselt toimiv, kompetentne ja usaldusväärne regulatsiooni ja järelevalve asutus Euroopas.

Tehnilise Järelevalve Ameti põhiväärtusteks on:

- Olla kompetentne ja usaldusväärne partner, kelle tegevus on läbipaistev, lahendused asjatundlikud ja erapooletud ning asjaajamine korrektne. Oluline osa meie töös on ennetustegevusel. Seadusega antud volitusi kasutame kaalutletult ja proportsionaalselt.
- Olla ühtne, selgete tegutsemispõhimõtetega mainekas riigiasutus, mis pakub arendavat ja huvitavat tööd, head töökeskkonda ja konkurentsivõimelist töötasu ning hindab ametnike pädevust ja tööd.
- Olla konstruktiivne ja avatud riigiasutus, mis töötab ühiselt seatud eesmärkide saavutamise nimel.
- Olla rahvusvahelisel areenil tasakaalukas ja uuendusmeelne, oma riigi huvide eest seisev organisatsioon, kes jagab oma teadmisi ja õpib ise.

OHUTUSE SUURENDAMINE: TEGEVUSED JA TULEMUSED

Tegeleme ohutusalase järelevalvega elektripaigaldiste ja elektritööde, ohtlike kemikaalide käitlemise, küttegaasiseadmete ja paigaldiste, liftide ja köisteede, masinate, surveseadmete, kaevandamise ja lõhketööde ning pürotehnika, ehitiste ja ehitustegevuse, sh raudtee-ehituse ning raudteeveeremi ja raudteeliikluse üle.

Ehitusalal kontrollime nii ehitisele ehitamise ja hilisema kasutamise käigus esitatavate nõuete kui ka ehitusprotsessis osalejatele (omanik, ehitaja, omanikujärelevalve teostaja jne) pandud kohustuste täitmist. Samuti kontrollime majandustegevuse registri registreeringu õigsust ja nõuetekohase vastutava spetsialisti olemasolu. Kooskõlastame ka avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendatud ehitisi kavandavaid detailplaneeringuid ja projekteerimistingimusi.

Elektriohutuse osas kontrollime elektripaigaldiste kasutamise ohutust ja nõuetekohasust, elektritöö ettevõtete ohutusnõuete järgimist ja töid juhtivate isikute pädevust. Kontrollime elektriliini kaitsevööndites tegutsemise nõuetekohasust ning teostame järelevalvet tehnilise kontrolli teostajate ja personali sertifitseerimisega tegelevate asutuste üle.

Ohtlike kemikaalide käitlemise järelevalvet teostame käitlemise ohutuse, ohtlikkuse kategooria määramise, teabelehe ja ohutusaruande nõuetele vastavuse ning kemikaali arvestamise ja kemikaalist teavitamise nõude täitmise üle.

Kaevanduste, karjäärade ja turbaväljade järelevalve käigus kontrollime kaevandamise tehnoloogia ohutust ning kaevandamise dokumentatsiooni (projektid, arengukavad, tehnoloogiline dokumentatsioon) vastavust nõuetele, lisaks jälgime maavarade rikastamis- ja esmatöötlemise protsesside vastavust ohutusnõuetele.

Lõhkematerjalide ja pürotehniliste toodete järelevalvet teeme toodete käitlemise (valmistamine, hoidmine ja kasutamine) nõuetele vastavuse osas, lisaks viime läbi lõhkematerjalisektori personali ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuseksameid.

Masinaohutuse järelevalves kontrollime masinate, sh. nende ohutuseadiste nõuetekohasust. Registreerimisele kuuluvate kraanade, kaubaliftide ja tõstukite juures kontrollime vastutavate isikute ja käitajate nõuetekohasust, tehnilise kontrolli olemasolu ning paigaldamise, ümberehitamise ja remondi nõuetele vastavust. Samuti jälgime tehnilise kontrolli teostaja ja vastutavate isikute eksamineerijate vastavust kehtestatud nõuetele. Lisaks teostame järelevalvet potentsiaalselt plahvatusohtlike keskkondade määramise nõuetekohasuse ning seal kasutatavate seadmete ja kaitstesüsteemide nõuete vastavuse üle.

Liftide ja köisteede osas kontrollime tehnilise kontrolli teostaja tegevuse nõuetekohasust ja lifti paigaldajate, remontijate ja hooldajate ning personali sertifitseerijate tegevust.

Küttegaasi (maagaas, vedelgaas, biogaas, tehiskaas) kasutamise ohutuse tagamiseks kontrollime gaasipaigaldiste kasutamist, ehitamist ning gaasitööde teostamist. Samuti jälgime gaasipaigaldiste vastavust ohutusnõuetele ning kontrollime müügil olevate gaasiseadmete nõuetekohasust.

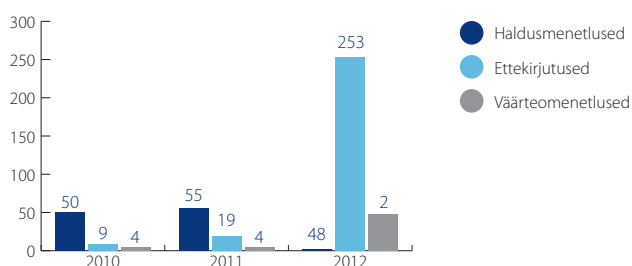
Surveseadmete puhul kontrollime nende nõuetele vastavust, samuti paigaldamise, kasutamise, remontimise ja ümberehitamise ning ohtliku vedeliku anuma valmistamise nõuetele vastavust ning tehnilise kontrolli teostaja ja valmistaja ettevõttele sätestatud nõuete täitmist. Jälgime ka survetorustiku kaitsevööndis tegutsemise nõuetele vastavust.

Raudteeohutuse alal väljastame raudteeettevõtjatele ohutus-tunnistusi, ehitus- ja kasutuslube raudteerajatistele ning koos-kõlastame raudteerajatiste ehitusprojektide aluseks olevaid planeer- ringuid ja projekteerimistingimusi. Koostöös Maanteeameti liiklusregistri büroodega väljastame vedurijuhilubasid. Kontrollime raudteeinfrastruktuuri (rööbastee, side- ja turvanguseadmed, raud- teeülesõidud) ehitamist, korrashoidu ja kasutamist ning tegevusi raudtee kaitsevööndis. Jälgime raudteeohutuse ning raudteeliikluse korraldamise eest vastutavate isikute pädevust ning teeme järele- valvet raudteetranspordi tuleohutusnõuete täitmise ja ohtlike kaupade veo korralduse üle.

EHITISED JA EHITUSTEgevus

2012. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet ehitiste ja ehitamise nõuetele vastavuse kontrollimiseks läbi 48 mentlust (sh 20 mänguväljakut), algatas 2 väärtemenetlust ja tegi 253 ettekirjutust. Lisaks viidi läbi 42 menetlust valdkonnas tegutsevate ettevõtjate majandustegevuse registri registreeringute andmete õigsuse kontrollimiseks ning tehti 16 ettekirjutust registreeringu andmete õigsuse taastamiseks. Korduva ettekirjutuse täitmata jätmise tõttu kustutati 7 ettevõtte majandus- tegevuse registri registreering.

Ehitamise ja ehitiste nõuetele vastavuse järelevalve perioodil 2010 - 2012

Üldine mentluste arv on võrreldes eelneva aastaga mõnevõrra vähenenud, samas ettekirjutuste arv on suurenenud. Suuresti on see tingitud ühe Tallinna südalinnas asuva hoone menetlusest, mille klaasfassaad oli osaliselt möranenud ja muutunud kohati varing- ohtlikuks. Kuna kõnealune hoone on suure hulga isikute kaasomandis, kellel puudus ka ühine esindusorgan näiteks korteriühistu näol, oli Tehnilise Järelevalve Amet sunnitud ehitise ohutusnõuetega vasta- vusse viimiseks tegema ettekirjutused kõigile kaasomanikele.

2012. aastal olid peamiseks probleemideks ehitamisel puudulik dokumenteerimine ja kohati ka nõuetele mittevastavate ehitus- toodete kasutamine. Ehitiste kasutamisel torkab silma ebapiisav hooldus, mis võib viia ohuolukordade tekkimiseni.

Lisaks osaleti 6 ehitisega toimunud õnnetuse uurimisel, millest poolte puhul oli õnnetuse vallandajaks lumekoormus. Teadaolevalt inimesed toimunud õnnetustes kannatada ei saanud.

Ohtlike kaevude kaardistamine ja likvideerimine

Viimastel aastatel sagenesid Eestis katkiste luukidega või katmata kaevudega seotud traagilised õnnetused. Näiteks 2011. aastal toimus Tehnilise Järelevalve Ameti andmeil vähemalt 10 õnnetust, kus inimene kukkus tehnoõrgu või -rajatise katmata kaevu. Neist 6 juhtumil olid sedavõrd traagilised tagajärjed, et õnnetusse sattunu hukkus.

Tehnoõrkude kaevusid, samuti vanu veevõtukaevusid ja muid sarnaseid rajatisi on üle Eesti väga palju ning lahenduste leidmise selliste õnnetuste vähendamiseks teeb keeruliseks see, et puudub reaalne ülevaade selliste rajatiste asukohtadest ja seisukorrast. Lisaks võib taoliste rajatiste igati ohutu seisukord väga ootamatult ja kiiresti läbi vandalismi või varguse muutuda ääretult eluohtlikuks. Paljudel juhtudel ei järgi ka kinnistu omanikud kohustust tagada kinnistu ja sellel asuvate rajatiste korrashoid ja ohutus ümbruskonnale. Põhjuseks võib olla teadmatus omaniku kohustustest, hoolimatus või see, et ei olda teadlikud kinnistul asuvatest kaevudest või muudest potent- siaalselt ohtlikest rajatistest.

Selleks, et edendada ehitistega seotud ohutust ning vähendada nii- öelda lõksudesse kukkumiste arvu, kutsus Tehnilise Järelevalve Amet kokku arutelu erinevate asutuste ja organisatsioonide vahel. Aruteludel osalesid kohalikud omavalitsused läbi oma esindus- organisatsioonide, Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Maa-amet, Maanteeamet ja Teeme Ära kampaania meeskond.

Koostöö tulemusel jõuti ühtse teavituskanali loomiseni kodanikele ohtlikest rajatistest teavitamiseks ja Maa-ameti kaardirakenduse loomiseni rajatiste kaardistamiseks ja ohutuse tagamiseks vajaliku järelevalve organiseerimiseks. TJA, Päästeameti ja Teeme Ära mees- konna koostöös toimus seoses 5. mai üle-eestilise talgupäevaga ulatuslik teavituskampaania. Kampaania eesmärgiks oli suunata inimesi talgupäeval ja ka edaspidi teatama ohtlikest kaevudest Päästeameti päästeala infotelefonile 1524. Vastavalt kokkulepetele edastab Päästeamet laekunud informatsiooni omakorda ohtliku rajatise asukohajärgsele kohalikule omavalitsusele, kelle ülesandeks on ehitus- järelevalve käigus operatiivselt tuvastada rajatise ohutuse eest vastutav isik (rajatise või kinnistu omanik) ning tagada rajatise ohutuks muutmine.

2012. aasta jooksul on Tehnilise Järelevalve Amet aktiivselt kutsunud inimesi üles ohtlikest rajatistest teada andma ning selle tulemusena anti 2012. aasta aprillist kuni aasta lõpuni teada ligikaudu 300 ohtlikust rajatisest. Tehnilise Järelevalve Amet jätkab avalikku teavitust ka edaspidi ning eesmärgiks on jõuda ka avaliku kaardirakenduse kasutusele võtmiseni.

Tehnilise Järelevalve Ametile teadaolevalt toimus 2012. aastal võrreldes 2011. aastaga oluliselt vähem katmata kaevudest põhjustatud õnnetusi: 6 õnnetust, millest 2 lõppesid paraku õnnetusse sattunu hukkamisega.

VAATA, Kuhu ASTUD!

- MÄRKA KAAHETA VÕI VARISENUD KAEVU!
- TEATA SELLEST KOHE PÄÄSTEAMETI INFOTELEFONILE 1524!
- MÄRGISTA KÄEPÄRASTE VAHENDITEGA OHUALA!

ÜKS TELEFONIKÕNE VÕIB PÄÄSTA ELU

Kampaania korras tehtud ohtlikest rajatistest teadaandmise üleskutse

TJA kaardistab perioodil 1960-1990 ehitatud paneelmajade rõdude seisukorda

2012. aasta aprillis Lasnamäel, Kalevipoja 17 paneelmaja rõdupiirde allakukkumise põhjuste väljaselgitamiseks algatas Tehnilise Järelevalve Amet menetluse, mille raames tehti ka ekspertiis varisenud rõdupiirde ja hoone ülejäänud rõdupiirde tehnilise seisukorra hindamiseks.

Rõdude ülevaatus näitas, et piirdepaneelide kinnitused ei ole tehtud vajalikus ulatuses, kinnitustööde kvaliteet on madal ning kinnitused on välismõjude eest kaitsmata ja tugevalt roostes. Ekspertide hinnangul ei saa kinnituslahendusi pidada heaks lahenduseks, kuna tavalisest roostetavast terasest ühenduselemendid on kaitsmata vihma, lume-sulamisvee ja väliskeskonna niiskuse eest ning roostekaitseks kasutatud materjalid ei püsi kinnituste peal. Veel tõi ekspertiis olulise probleemina välja hoone ehitustööde madala kvaliteedi ja sellest tulenevalt kinnitus-konstruktsioonide vähesed usaldatavused.

Probleemi lahendamiseks ja esmase ohu kõrvaldamiseks tegi Tehnilise Järelevalve Amet korteriühistule ettekirjutuse Kalevipoja 17 hoone kõikide rõdude esipaneelide kinnituste kattekihist ja roostest puhastamiseks, täiendavaks tugevdamiseks ja roostekindla värviga katmiseks.

Kuigi konkreetse õnnetuse põhjuseks oli ehituspraak korterelamu ehitamisel, ei ole varisenud piirde (kaaluga ligi 800 kg) kinnitus-konstruktsiooni lahendus siiski kõige õnnestunud. Seetõttu algatasime uuringu seda tüüpi rõdu piirdepaneelide ohutuse väljaselgitamiseks.

Uuringu esimeses etapis kaardistasime riskirühma kuuluvate rõdupiirde erinevad tüübid ja alatüübid ning nende korterelamute aadressid, kus selliseid piirdepaneele on kasutatud. Selliseid hooneid on üle Eesti ligi 850, millest enamus asub Tallinnas (eelkõige Lasnamäel ja Õismäel), kuid neid leidub hulgaliselt ka Tartus ning vähemal määral Pärnus, Valgas, Viljandis ja Ida-Virumaal.

Veel on uuringus selgunud, et piirdepaneelide kinnituskonstruktsioonid on projekteeritud korrektselt ning projektijärgselt on nende kandevõime tagatud. Kuid arvestades asjaolu, et kõnealused konstruktsioonid on enamasti avatud otsesele ilmastiku mõjule ning üldjuhul pole neid viimase 40–50 eksploatatsiooniaasta jooksul hooldatud, on teadmata nende konstruktsioonide tänane seisund. Seetõttu jätkab Tehnilise Järelevalve Amet 2013. aastal uuringut, et välja selgitada, kuidas on konstruktsioonid ajale vastu pidanud ning kas ohutuse tagamiseks on vaja mõnda tüüpi konstruktsiooni tugevdada.

Avalike mänguväljakute üldist seisukorda ja ohutust Eestis võib pidada heaks

2012. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet Eesti suuremates linnades läbi avalike mänguväljakute järelevalvekampaania, mille eesmärgiks oli kontrollida üldiste nõuete järgimist ning hinnata väljakute ohutust ja korrasolekut. Järelevalve käigus kontrolliti kokku 20 mänguväljakut, millest 15 olid varustatud kaasagsete atraktsioonidega ning 5 vanemate, nii eeldata vene-aegsete atraktsioonidega. Kontrollitud mänguväljakutest 14 kuuluvad kohalikele omavalitsustele ja 6 korteriühistutele.

Kontrollitud mänguväljakutel tuvastati üksikuid nõuete rikkumisi ning nende üldist ja ohutusalast olukorda võib pidada heaks. Peamisteks probleemideks olid atraktsioonide kulunud ja seeläbi ohtlikud detailid, hooldamata ja ebaühtlane pinnas atraktsioonide ümbruses ning omaniku kontaktandmetega infosildi puudumine. Kõik tuvastatud

probleemid lahendati omanike poolt operatiivselt ning ettekirjutuse tegemise vajadust ühelgi juhul ei tekkinud.

Kõige tõsisem ja ohtlikum kampaania raames tuvastatud puudus oli seotud ühe Tallinna linnas asuva mänguväljaku kiigesüsteemi ohualaga, kus ohuala piiridesse jäi mänguväljakut ümbritsenud teravate ogadega metallpiirdeaed. Ohust teavitati mänguväljaku omanikku, kes esmase ohu kõrvaldamiseks eemaldas kiige kasutamiseks mõeldud ketid ning seejärel muutis atraktsiooni asukohta selliselt, et piisav ohuala oleks tagatud.

Ehitiste kavandamine avalikesse veekogudesse

2012. aastal väljastas Tehnilise Järelevalve Amet esmakordselt ehitusloa ja kasutusloa avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendamata ehitise rajamiseks. Selle alusel ehitati valmis ja on alates kütteperioodist ka kasutusse võetud Eesti Maaülikooli Limnoloogiakeskuse Järvemuuseumi järveküttetorustik (ca 6 km pikkuselt 6000 m² alal) Võrtsjärves.

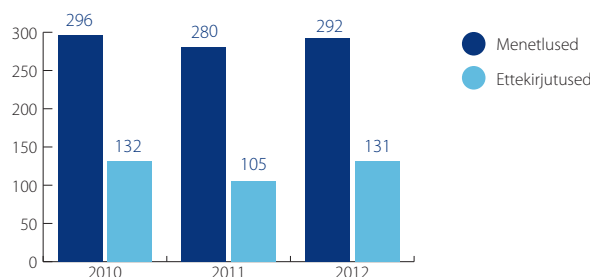
Lisaks andis Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aastal loa 18 detailplaneeringu vastuvõtmiseks. Planeeringutega kavandatakse avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendatud ehitiste ehitamist ehitusaluse pinnaga kokku ligikaudu 50 000 m².

Tehnilise Järelevalve Amet kooskõlastas 2012. aastal projekteerimistingimused 21 avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendatud ehitise projekteerimiseks ehitusaluse pinnaga kokku ligikaudu 32 000 m².

ELEKTRIPAIGALDISED JA -TÖÖD

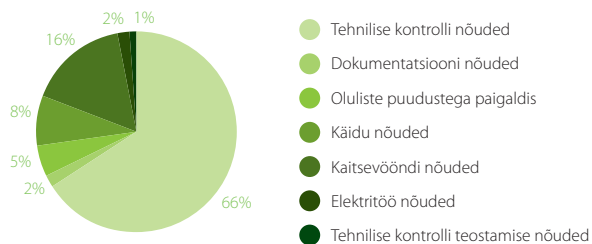
Elektripaigaldiste ja -tööde järelevalvet teeb Tehnilise Järelevalve Amet üle kogu Eesti. 2012. aastal viidi läbi 292 menetlust, mille käigus tehti 131 ettekirjutust. Menetlustest 18 olid seotud tehnilise kontrolli teostajatega, 21 elektritöödega, 232 elektripaigaldiste kasutamisega, 27 kaitsevööndi nõuete rikkumisega ja 5 õnnetuste uurimisega. Väärteomenetlusi algatati 26 korral. Ettevõtja kustutamiseks majandustegevuse registrist kui elektritööde ettevõtja tehti 1 otsus.

Elektripaigaldiste ja -tööde järelevalve perioodil 2010–2012

Menetluste arv kasvas mõnevõrra 2012. aastal võrreldes eelneva perioodiga. Elektritööde nõuetele vastavuse tuvastamiseks teostatud menetluste arv jäi sarnaseks eelneva perioodiga. Samas on suurenenud kaitsevööndi nõuete vastavuse tuvastamiseks tehtud menetluste ja kontrollitud elektripaigaldiste arv. Tuvastatud puudused jäid eelnevate aastatega võrreldes sarnaseks.

Elektripaigaldiste kasutamise osas tuvastatud puudused

2012. aastal oli elektripaigaldise kasutamisega seotud menetlusi 232 ja ettekirjutusi tehti 125.

Menetluste käigus kontrolliti:

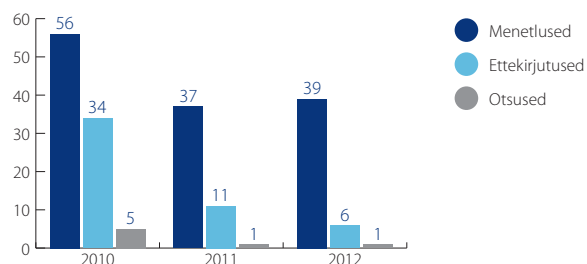
- 84 kohalikku omavalitsust nende kuuluvate lasteasutuste osas, tehti 71 ettekirjutust;
- 51 tööstuspaigaldist, tehti 27 ettekirjutust;
- 36 võrgupaigaldist, tehti 4 ettekirjutust;
- 18 raviasutust, tehti 8 ettekirjutust;
- 16 muud haridus-, kultuuri- või sotsiaalasutust, tehti 3 ettekirjutust;
- 14 majutusasutust;
- 13 korterelamut, tehti 2 ettekirjutust;
- 12 äri- ja büroohoonet, tehti 5 ettekirjutust;
- 4 tanklat, tehti 3 ettekirjutust;
- 3 ajutist elektripaigaldist (ajutised meelelahutusasutuste paigaldised).

Peamiseks rikkumisteks olid tehnilise kontrolli puudumine või aegumine, käidukorralduse puudujäägid (puudub käidukorraldaja või käidukava) ja elektripaigaldise dokumentatsiooni puudused.

Kaitsevööndi nõuete rikkumise tuvastamiseks viidi läbi 27 menetlust, alustati 26 vääreteomenetlust ja tehti 1 ettekirjutus. Võrreldes eelnevate aastatega on tunduvalt suurenenud menetluste arv, kuna on suurenenud võrguettevõtjalt saadud elektripaigaldiste rikkumiste teatiste arv. Peamiseks puuduseks oli hooletus maakaabli kaitsevööndis kaevamisel või õhuliini kaitsevööndis tööde teostamisel, samuti esines rikkumisi õhuliini kaitsevööndi puudest ja võsast puhastamisel.

Elektritöö nõuetele vastavuse järelevalve käigus viidi läbi 39 menetlust, tehti 6 ettekirjutust ning majandustegevuse registrist kustutati 1 ettevõte. Peamiseks puudusteks olid majandustegevuse registrisse kantud andmete ebaõigsus ning tehnilise kontrolli teostaja poolt kontrollimise käigus tehtud eksimused.

Elektritöö nõuetele vastavuse menetlused perioodil 2010-2012

Õnnetused elektriga

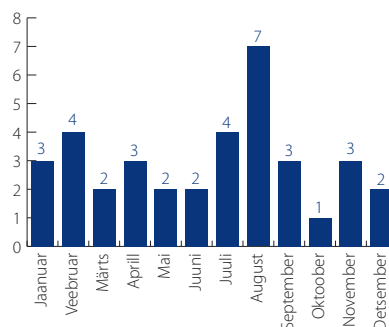
2012. aastal toimus 36 elektriga seotud õnnetust, milles sai vigastada 36 inimest (peamiselt põletushaavad ja südametegevuse häired), hukkunuid ei olnud. Õnnetuste arv on kolmandiku võrra vähenenud võrreldes 2011. aastaga, mil toimus 51 õnnetust. Elektrist põhjustatud õnnetuste peamiseks põhjusteks olid ohutusnõuete eiramine, hooletus ning mittekorras elektriseadmete kasutamine.

Enamus õnnetusi (86%) toimus olmeoludes ehk kodus või selle lähiümbruses, 14% juhtudest olid tööõnnetused ning seotud alajaamade ja jaotuskeskustega. Olmeoludes toimusid õnnetused kodus tehtud remonttööde käigus ja katkiste elektrijuhtmete või -seadmete kasutamisel. Tööõnnetuste peamiseks põhjuseks oli elektriohutuse nõuete eiramine, samuti valede töövahendite kasutamine ja isikukaitsevahendite mittekasutamine töö teostamisel.

Piirkondade lõikes toimus sarnaselt eelnevate perioodidega enim õnnetusi Põhja-Eesti piirkonnas Tallinnas, Harjumaal ja Ida-Virumaal – 18 õnnetust (50% kõigist registreeritud õnnetusjuhtumitest) ning Lõuna-Eestis – 13 õnnetust (36% kõigist registreeritud õnnetusjuhtumitest). Ühtegi õnnetust ei registreeritud Lääne-Eestis.

Kuude lõikes toimus kõige enam õnnetusi suvekuudel – augustis (7) ja juulis (4). Ülejäänud kuudel jäi õnnetuste arv vahemikku 1-3. Õnnetuste arvu kasv suvekuudel on peamiselt tingitud erinevate elektriseadmete kasutamise suurenenud suveperioodil.

Elektrist põhjustatud õnnetused 2012. aastal kuude lõikes

Kõige enam õnnetusi toimus lastega vanuses kuni 9 eluaastat (25% kõigist registreeritud õnnetusjuhtumitest) ja vanuserühmaga 30-49 eluaastat (25% kõigist registreeritud õnnetusjuhtumitest). Lastega toimunud õnnetuste peamiseks põhjuseks on nende vähene teadlikkus elektriga seotud ohtudest, samuti vanemate hooletusest tekkinud olukorrad, kus katkised või katmata pingestatud osadega elektriseadmed või -juhtmed on lapsele kättesaadavad.

Teateid elektrist põhjustatud õnnetuste kohta saab Tehnilise Järelevalve Amet Härekeskuselt, elektripaigaldiste omanikelt või kasutajatelt.

Lisaks elektriõnnetustele edastab Härekeskus ka infot toimunud elektriavariidest. 2012. aastal oli 234 vastavat teadet (2011. aastal 360). Enamik avariiteadetest olid seotud õhuliinidega – peamiselt õhuliinidele kukkunud puude ning mahakukkunud elektriliinide või postidega. Samuti saabus teateid jaotuskeskustes ja alajaamades toimunud põlengutest.

Viisime läbi üle-eestilise munitsipaallasteasutuste elektripaigaldiste järelevalvekampaania

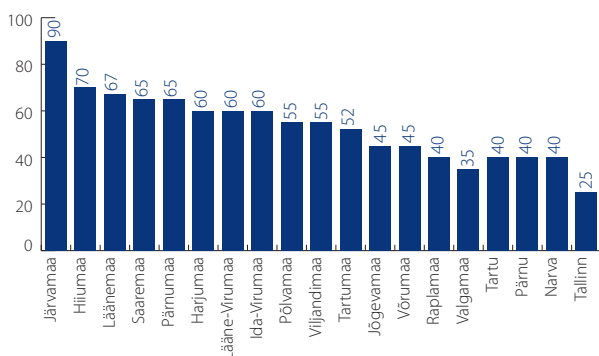
2012. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet läbi üle-eestilise munitsipaallasteasutuste elektripaigaldiste järelevalvekampaania eesmärgiga saada ülevaade paigaldiste olukorrast ning nende vastavusest elektri-ohutusseaduse nõuetele. Kampaania raames koguti andmeid lasteasutuste elektripaigaldistes teostatud kohustusliku tehnilise kontrolli ja käidukorralduse kohta.

Kogutud andmete põhjal oli 45%-l vastanud omavalitsusest kõik lasteasutuste elektripaigaldised nõuetele vastavad; 35%-l omavalitsustest vastasid lasteasutuste elektripaigaldised osaliselt nõuetele ning 20%-l omavalitsustest olid lasteasutuste kõikidel elektripaigaldistel tehnilised kontrollid tegemata.

Maakonniti oli kõige paremas olukorras Järvamaa lasteasutuste elektripaigaldised, kus kõik paigaldised vastasid nõuetele 83% omavalitustest. Suhteliselt heaks võis pidada ka Hiiu-, Saare- ja Läänemaad, kus 60%-l omavalitsustest vastasid lasteasutuste elektripaigaldised nõuetele. Kõige vähem oli omavalitsusi, kus elektripaigaldistel olid tehnilised kontrollid tehtud, Rapla-, Tartu-, Viljandi- ja Lääne-Virumaal. Kõige rohkem oli omavalitsusi, kus ühelgi lasteasutuse elektripaigaldisel ei olnud tehniline kontroll tehtud, Valgamaal ja Viljandimaal. Eesti suurimal omavalitsusel Tallinna linnal, kellel on 200 lasteasutust, oli Tehnilise Järelevalve Ametile teadaolevalt vaid 20%-l lasteasutuste elektripaigaldistest kõik nõuded täidetud.

Tehnilise Järelevalve Ameti poolt tehti omavalitsustele, kellel esinesid puudused lasteasutuste elektripaigaldistes ning kes ei olnud eelnevalt esitanud ajakavad elektripaigaldiste nõuetele vastavusse viimise kohta, ettekirjutused lasteasutuste elektripaigaldiste nõuetele vastavusse viimiseks. 2012 aasta lõpuks olid paljud omavalitsused tulenevalt esitatud ajagraafikutele või tehtud ettekirjutustele viinud oma lasteasutuste elektripaigaldised nõuetele vastavusse, mistõttu võrreldes algselt kogutud andmetega oli lasteasutuste elektripaigaldiste olukord juba parem.

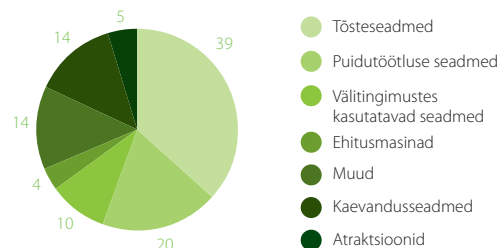
Nõuetekohasuse tunnistusega lasteasutuste elektripaigaldisi maakonniti ja suuremates linnades (%) seisuga detsember 2012

MASINAD

2012. aastal alustati 62 järelevalvemenetlust ning tehti 4 ettekirjutust. Menetlustest 20 juhul tehti turujärelevalvet ja 42 juhul kasutusjärelevalvet. Kontrolliti 117 masina ohutuse seaduse reguleerimisalasse kuuluvat seadet ja paigaldist, millest enamus olid tõste- ja puidutöötlemise seadmed ning kivipurustid.

Kontrollitud seadmed 2012. aastal

Koostöös kemikaali ja mäetööde osakonnaga kontrolliti kampaania korras allmaakaevandustes ja karjäärides kasutatavaid masinaid. Kampaania raames kontrolliti Tondi-Väo, Otisaare, Lubja, Kurevere, Karinu, Vasalemma ning Harku karjääri purusteid. Kontrollitud statsionaarsete purustite puhul oli valdavalt tegemist n-ö nõukogudeaegse tehnikaga, välja arvatud Harku karjäär, kus on kasutusel Eesti kaasaegsem purustussõlm.

Põhiliseks tuvastatud puuduseks oli seadmete ohualadesse pääsemise ebapiisav piiramine, näiteks puudusid nõuetekohased ohutsooni sisenemist takistavad piirid või ohuala piirid olid tähistamata. Probleemiks oli ka masina ebapiisav kompleksus (näiteks puudusid masinaosade kaitsekatted) ning masinate väärkasutus (puudusid kasutusjuhendid või need olid kasutajale arusaamatus keeles). Selliste puudustega võib kaasneha erinevaid riske, näiteks allakukkumisoht töötamisel, muljumisoht liikuvatest masinaosadest, löögioht seadmetest väljapaiskuvatest kividest, kaasaaharamisoht liikuvast masinaosast jms.

Kampaania raames tuvastatud puudused kõrvaldati ettevõtete poolt mõistliku aja jooksul ning ettekirjutuste tegemise vajadust ühelgi juhul ei tekkinud.

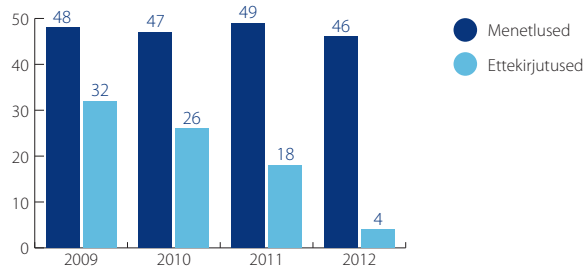
2012. aastal osaleti Euroopa Liidu ühisprojekti „Lihtsate puulõhkujate ja puulõhkumiskeskuste ohutus“, mille käigus külastati kõiki teadaolevaid Eestis puulõhkujaid ja puulõhkumiskeskusi tootvaid ettevõtteid ja kontrolliti nende toodete vastavust masinadirektiivi nõuetele.

LIFTID JA KÖISTEED

2012. aasta jooksul alustati 46 järelevalvemenetlust ning tehti 4 ettekirjust. Lisaks alustati üks väärteomenetlus füüsilise isiku suhtes nõuetele mittevastavate suusatõstukite kasutamise osas. Menetluste arv vähenes oluliselt võrreldes eelnevate perioodidega, see on suuresti tingitud muudatustest menetluspraktikas.

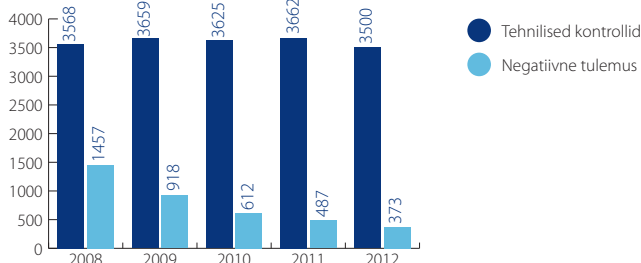
Aasta jooksul kontrolliti 163 lifti ja 6 köistee kasutamist ning nende nõuetele vastavust. Lisaks kontrolliti ühe tõsteseadmetööde tegija ja tehnilise kontrolli teostaja tegevuse vastavust kehtestatud nõuetele.

Liftivaldkonna järelevalve perioodil 2009-2012

Tehnilise kontrolli teostaja (Inspecta Estonia OÜ) poolt tehti 3774 tehnilist kontrolli, millest positiivse tulemusena oli 3376. Alates 2008. aastast on positiivsete tehniliste kontrollide arv pidevalt suurenenud.

Liftidele tehtud tehniliste kontrollide tulemused perioodil 2008-2012

Aasta jooksul ühtegi tõsise tagajärjedega õnnetust ei toimunud, kuid aasta teises pooles osales Tehnilise Järelevalve Ameti ühe liftiga seotud juhtumi asjaolude väljaselgitamises ning aasta lõpus suusatõstukiga seotud juhtumi asjaolude väljaselgitamises.

Viiendat korda toimus lifti ohutuse nõukoja istung, mille peamiseks aruteluteemadeks olid ajamite seisukord, uute võrkšaftidega liftide paigaldamine, masinaruumidesse paigaldatud kõrvalised seadmed ja kasutamise järelevalvaja vajalikkus.

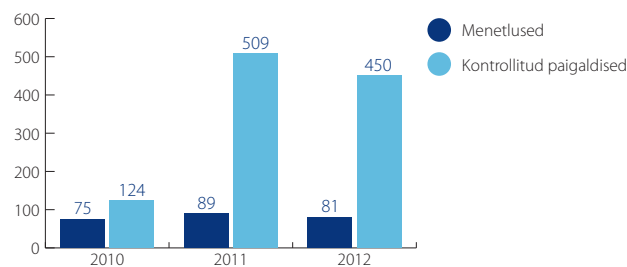
SURVESEADMED

2012. aasta surveseadmete turu- ja kasutamisejärelevalve peamiseks kontrollobjektideks olid registreerimisele kuuluvad surveanumad, sealhulgas ohtlike vedelike anumad. Aasta jooksul alustati 81 järelevalvemenetlust, koostati 67 akti ning tehti 14 ettekirjutust. Peamiseks rikkumisteks olid kehtiva tehnilise kontrolli puudumine registreerimisele kuuluvatel surveseadmetel ning registreerimise kohustusest kõrvale hoidumine. Ühtegi väärtemenetlust surveseadmete valdkonnas ei alustatud.

Lisaks kontrolliti põlevkiviõli mark-C (leekpunkt alla +55 °C) kasutajate mahutite nõuetele vastavust. Kokku kontrolliti 45 ettevõtet ning tuvastati erinevaid surveseadme ohutuse seaduse nõuete rikkumisi.

2012. aastal menetluste arv vähenes võrreldes eelneva perioodiga, kuid samas tuvastati rohkem surveseadme ohutuse seadusest tulenevate nõuete rikkumisi.

Surveseadmete järelevalve perioodil 2010-2012

Lisaks seadmete järelevalvele kontrolliti kaebuste ja majandustegevuse registri andmete põhjal surveseadmetoid teostavaid ettevõtteid. Kahele ettevõttele tehti ettekirjutus surveseadmetoid juhtiva isiku õigussuhte puudumise kohta. Enamus ettevõtteid uuendas oma andmeid peale Tehnilise Järelevalve Ameti päringut.

2012. aastal osales Tehnilise Järelevalve Amet Eesti Standardikeskuse poolt keevituslaste standardite tõlgete kooskõlastamisel. Kokku vaadati aasta jooksul üle üheksa keevituslast standarditõlget.

Koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, Eesti Gaasiliiduga, tehnilise kontrolli teostaja Inspecta Estonia OÜ-ga ning vedelgaasiballooni täitmise ja müümisega tegelevate ettevõtetega arutati direktiivist 2010/35/EU vedelgaasiballoonidele tulenevate uuevastavushindamise nõuete kohaldumist ning täitmist. Nõupidamise üheks otsuseks oli keelata alates 01.01.2014 direktiivi nõuetele mittevastavate vedelgaasi- ning teiste transporditavate balloonide täitmine ning turustamine.

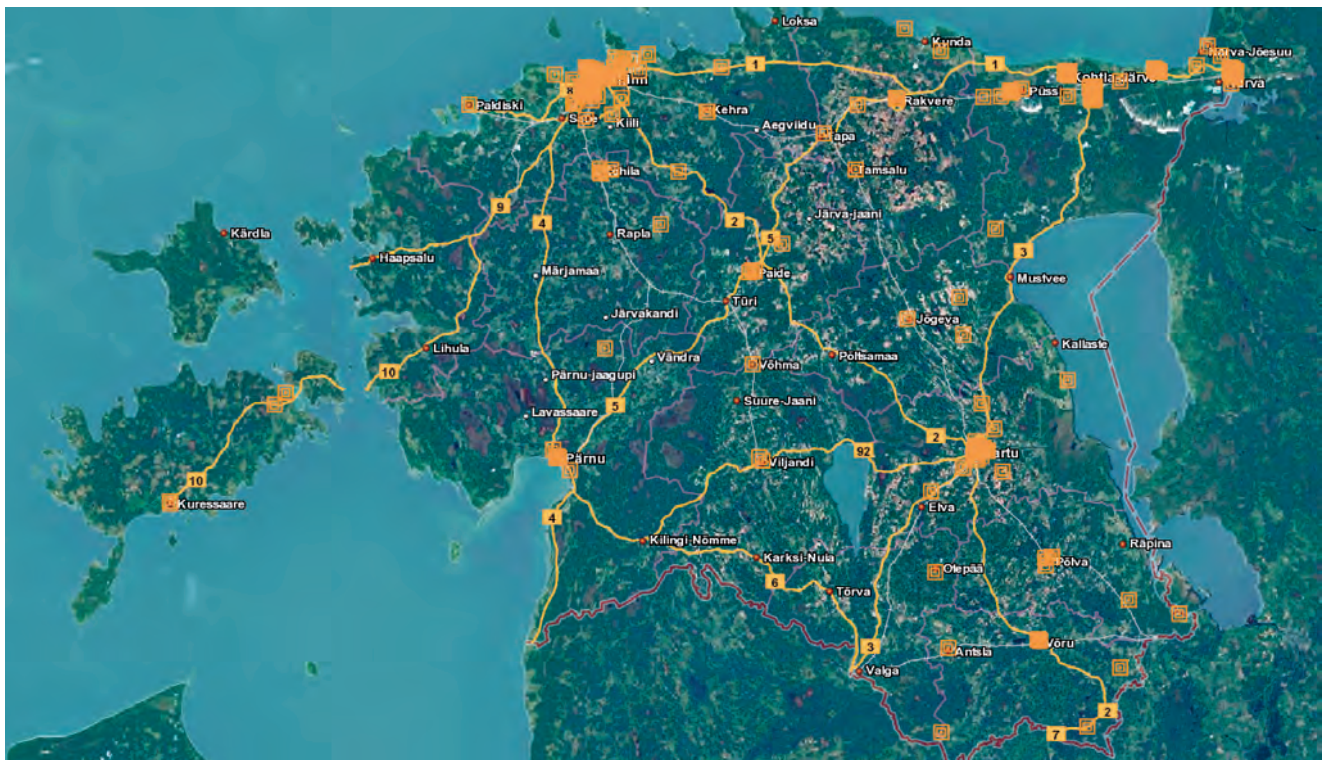
GAASISEADMED JA -PAIGALDISED

2012. aastal jätkus koostöö Päästeametiga, kes edastab Tehnilise Järelevalve Ametile info gaasiga seotud vahejuhtumitest. 2012. aastal oli 296 gaasiga seotud väljakutset, mis on 18% enam kui 2011. aastal. 70% väljakutsetest oli seotud tsentraalgaasiga, 20% vedelgaasiballoonidega ning 10% muu põhjusega. Sarnaselt eelnevate perioodidega oli enim väljakutseid Tallinnas ja Ida-Virumaal (70% kõikidest väljakutsetest).

2012. aastal algutati 75 järelevalvemenetlust, milles keskenduti korterimajade ühiskasutatavatele ruumidele (näiteks keldrid, trepikojad). Lisaks saadeti välja 35 märgukirja korteriomaniikele, et juhtida tähelepanu gaasiseadmete ja -paigaldistega seotud omanikukohustustele.

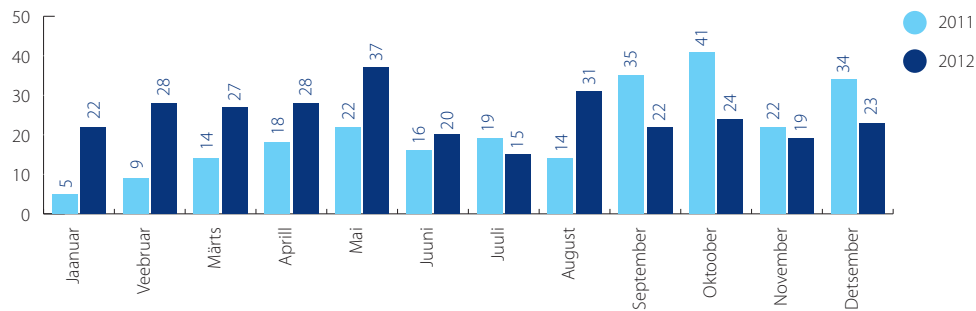
Registreerimisele kuuluvate gaasipaigaldiste järelevalvemenetlusi oli 2012. aastal 23 ning need olid eranditult seotud tehnilise kontrolli tähtsajale ületamisega. 17 juhul teostati gaasipaigaldise tehniline kontroll peale tähelepanu juhtimist, ülejäänud juhtudel ei olnud gaasipaigaldis enam kasutusel või oli likvideeritud.

Lisaks algutati 13 menetlust laekunud kaebuste põhjal.

2012. aastal toimunud gaasõnnetuste ja -avariide kaart

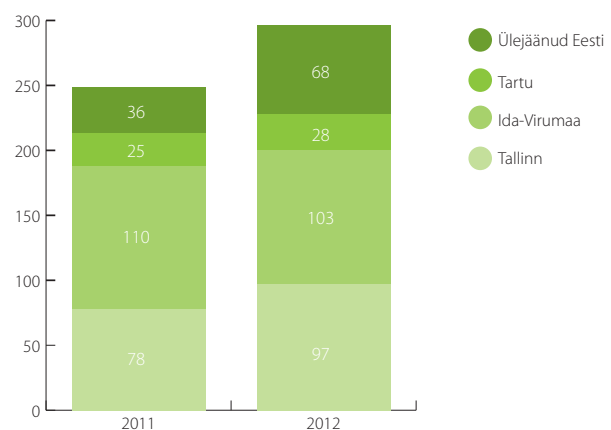
Gaasiga seotud ohuteated perioodil 2011-2012

2012. aastal võttis Tehnilise Järelevalve Amet oma otsusega peale korduaid ettekirjutusi 3 ettevõtetlt õigused teostada gaastõid ja gaasipaigaldise ehitamist. Lisaks kontrolliti 3 gaasitõid teostavat ettevõtet – kontrolliti gaasitõide dokumenteerimist ning pädevate isikute olemasolu. Märkimisväärsed puudusi ei täheldatud, kuid järelevalve andmed olid sisendiks õigusaktide muutmiseks.

Koostõõs Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, Eesti Gaasiliiduga ning vedelgaasiga tegelevate ettevõtetetega arutati nõudeid n-õ GOST ballooneidele – kas neid saab täita ja kuidas hinnata nende vastavust direktiividele. Tõõgrupi otsusena muudeti määrust „Vedelgaasi ohutusnõuded“, mis keelab täita vanu balloone, millel puudub Pii-märk.

Gaasiga seotud ohuteated piirkondade lõikes perioodil 2011-2012

OHTLIKE KEMIKAALIDE KÄITLEMINE

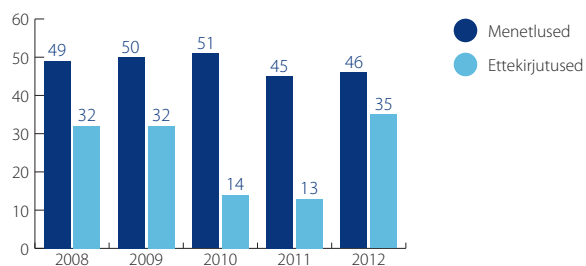
Tehnilise Järelevalve Amet teeb järelevalvet kemikaali arvestuse pidamise, tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvate nõuete ja vastutuskindlustuse nõuete üle ning on ohtlike kemikaalide käitlemise valdkonnas juhtiv järelevalveasutus.

Tehnilise Järelevalve Ameti andmekogus oli 2012. aasta lõpu seisuga 34 A-kategooria suurõnnetusohuga ettevõtet, 25 B-kategooria suurõnnetusohuga ettevõtet ning 120 ohtlikku ettevõtet.

2012. aastal keskenduti ohtlike ettevõtete kaardistamisele. Erilist tähelepanu pöörati ammoniaaki käitlevatele ettevõtetele (külmhooned) ning põlevkiviõli käitlevatele katlamajadele.

Alustati 46 järelevalvemenetlust, mille käigus tehti 35 ettekirjutust ning 1 hoiatus ja koostati 11 järelevalveakti. Kontrollitud ettevõtetest oli 4 B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtet ja 42 ohtlikku ettevõtet. Esmakordselt kontrolliti 15 ettevõtet.

Järelevalve ohtlike kemikaalide valdkonnas perioodil 2008-2012

Väljastati 2 tegevusluba suurõnnetuse ohuga ettevõttele ja tunnistati kehtetuks üks tegevusluba.

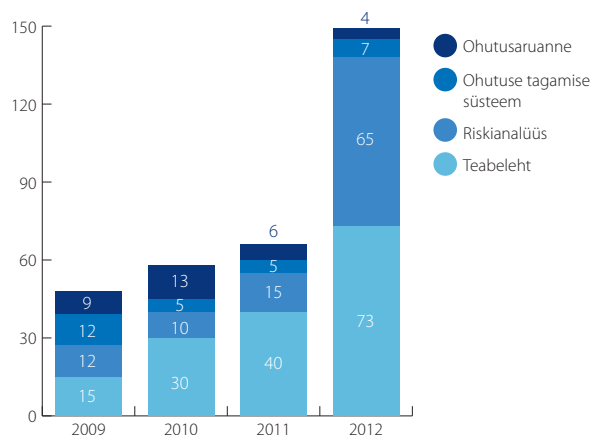
2012. aasta jooksul koostati 72 teabelehte, 44 riskianalüüsi, 7 ohutuse tagamise süsteemi kirjeldust ja 4 ohutusaruannet.

Jätakuvalt on probleeme esitatud kohustuslike dokumentidega. Ettevõtete esindajad ei osale alati aktiivselt kooskõlastamisele saadetud dokumentide koostamisel, vaid allkirjastavad tellitud dokumendid nendega tutvumata. Seetõttu saadetakse kooskõlastamiseks dokumente, mis ei kirjelda ettevõtet õigesti ja sisaldavad valesid andmeid.

Endiselt jätab soovida riskianalüüside teostajate kvalifikatsioon, analüüsi asemel esitatakse kirjeldusi ja õppematerjale. Ohualade arvutamisel ei kasutata regulatsioonis esitatud parameetreid, vaid need määratakse „konservatiivsel“ lähenemisel USA maanteeõnnetuste käsiraamatu järgi või nn „eksperthinnangu“ alusel, valikut põhjendamata. Seetõttu jäävad leidmata õnnetuste võimalikud tekkepõhjused ja õnnetust vallandavad tegurid just selles konkreetses ettevõttes.

Ohutuse tagamise süsteemi kirjeldused annavad üsna tõese pildi ettevõttes toimuvast. Järjest vähem on sellistes kirjeldustes visiooni, pigem esineb olukordi, kus kohapeal kontrollimisel selgub, et ettevõttes on töötav ohutuse tagamise süsteem olemas, aga seda pole osatud korrektselt kirja panna.

Tehnilise Järelevalve Ametile esitatud dokumendid perioodil 2009-2012

2012. aastal tehti ettepanekuid keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõjuhindamissüsteemi seaduse muudatustes. Lisaks arutati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga võimalusi põlevkiviõli alammäära ja künniskoguse muutmiseks.

Seoses kemikaaliseaduse muudatustega korraldas Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aasta märtsis kemikaalide käitlemisega tegelevatele ohtlikele ettevõtetele infopäeva, kus anti põhjalik ülevaade muutunud nõuetest ja ohtlikele ettevõtetele lisandunud kohustustest. Üheks olulisemaks muudatuseks oli tegevusloa taotlemise kohustuse lisandumine. Aruteluemadeks olid ka ettevõtte ohtlikkuse kategooria arvutus, nõuded kohustuslikele dokumentatsioonile ja dokumentide kooskõlastamisele. Infopäeval osales 33 kemikaalide käitlemisega tegelevat ettevõtet üle Eesti. Lisaks osalesid ka Päästeameti kemikaalijärelevalvaga tegelevad spetsialistid.

2012. aastal valmis ohtlikele ettevõtetele suunatud infovoldik, mis selgitab ohtlikkuse kategooria arvutamist, kemikaaliseadusega nõutud dokumentide (teabeleht, riskianalüüs, ohutusaruanne, ohutuse tagamise süsteemi kirjeldus) sisu, dokumentide esitamist ning tegevuslubade taotlemist.

2012. aastal toimus SEVESO II direktiivi rakendamise seotud pädevate asutuste ekspertgrupi töökoosolek ja seminar Kõrsel. Seminari teemaks oli „Seveso ettevõtete ja nende ohualaga seotud maakasutuse planeerimine“. Seveso III direktiivis ei ole maakasutuse planeerimise mõte (sobilike vahemaade säilitamine ettevõtete ja elurajoonide vahel) sisuliselt muutunud, täpsustatud on avalikkuse kaasamise kohustus ja antud võimalus teha direktiivis ettenähtud planeeringu avalik arutelu koos keskkonnamõju hindamise aruteluga. Lisaks on ka B-kategooria ettevõtetele pandud kohustus anda planeerimise otsuse tegemiseks vajalikku infot riskide kohta.

PÜROTEHNIKA JA LÕHKEMATERJALID

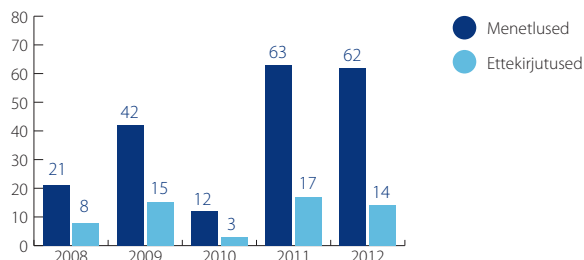
Pürotehnika ja lõhkmaterjali valdkonnas alustati 2012. aasta jooksul 62 järelevalvemenetlust, mille käigus koostati 14 ettekirjutust.

Lisaks alustati 6 väärtemenetlust, millest ühes oli kaks menetluslust isikut. Lõpetati väärtemenetlused nelja juriidilise isiku suhtes.

2012. aastal kontrolliti 15 objektipõhist lõhketööde kohta. Objektidel kontrolliti lõhketööde läbiviimist, sertifitseeritud personali olemasolu, projekti nõuetest kinnipidamist ning üldiseid ohutustehnilisi nõudeid.

Kontrollide raames vormistati 14 akti ja 1 ettekirjutus.

Pürotehnika ja lõhkematerjali valdkonna järelvalve perioodil 2008-2012

2012. aasta septembris kontrolliti koostöös Maksu- ja Tolliametiga lõhkematerjalilaos lõhkematerjalide ja pürotehniliste toodete kogustest kinnipidamist vastavalt käitamisluba toodule. Järelevalve tulemusena selgus, et ühes hoidlas hoiti lubatust rohkem lõhkematerjale ning teises hoiti pürotehnilisi tooteid hoone osas, kus ei olnud neid lubatud hoida.

2012. aasta novembris kontrolliti koostöös Maksu- ja Tolliametiga sisseveoloaga Hiinast toodud pürotehniliste toodete ettenähtud tingimustest kinnipidamist. Koguste osas rikkumisi ei tuvastatud, küll aga avastati toodete kaalude osas erinevusi, mistõttu saadeti viis toodet ekspertiisi Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ning antud menetlus jätkub 2013. aastal.

2012. aasta detsembris viidi läbi 37 pürotehniliste toodete turu-järelevalvemenetlust, mille käigus koostati 17 ettekirjutust. Peamiseks rikkumisteks olid vajaliku väljaõppe puudumine müüjatel, ebapiisav või vale info toodetel ning kasutusloa ja CE-märgistuse puudumine toodetel.

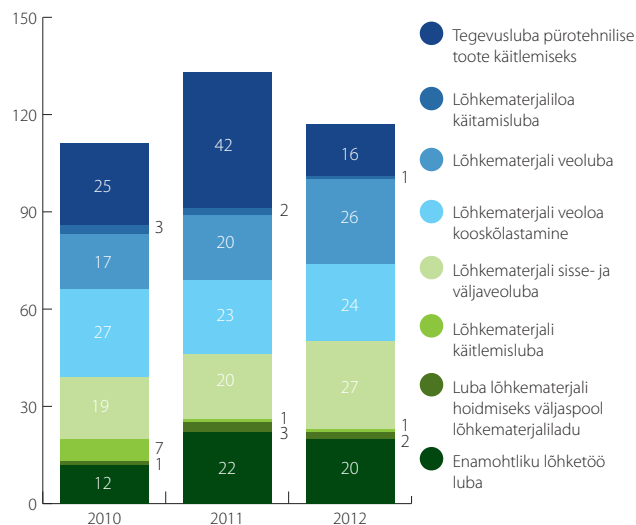
Tehnilise Järelevalve Ameti andmetel toimus 2012. aastal lõhkematerjalide käitlemisel üks õnnetus kaevanduses, kus lõhketööde käigus jäi plahvatamata osa laengust ning see plahvatas koristustööde käigus, põhjustades inimesele kergeid vigastusi.

2012. aastal viidi läbi 2 pädevuseksamit ning väljastati 2 pädevustunnistust.

2012. aastal jõustus uus lõhkematerjali ja pürotehniliste toodete hoidmise määrus „Lõhkematerjalilaole, lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoidmisele esitatavad nõuded“. Lisaks koguti arvamusi ja ettepanekuid mitmete nõupidamiste ja töögruppide käigus eesmärgiga teha muutmissettepanekuid määruste „Lõhketööde projektile esitatavad nõuded“ ja „Lõhkematerjalide käitlemise kord“ kohta. Nimetatud kahte määrust kaasaajastati, muudeti käepärasemaks ja viidi sisse rida uuendusi.

2012. aastal kaardistati lõhkematerjaliseaduse kitsaskohad ning ettepanekud edastati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, kes töötas välja lõhkematerjaliseaduse muutmise kavatsuse. Lisaks toimusid kokkusaamised Eesti Pürotehnikute Liidu esindajatega, et arutada pürotehnika müügi regulatsiooni ümberkorraldamist.

Perioodil 2010-2012 väljastatud pürotehnika ja lõhkematerjali valdkonna load

Teavituse- ja ennetustegevuse raames andis Tehnilise Järelevalve Amet välja pürotehniliste toodete ohutu kasutamise infovoldiku „Tikupere“, mida ettevõtete kaudu jagati pürotehniliste toodete müügikohtades ligikaudu 10 000 eksemplari.

Pürotehniliste toodete ohutu kasutamise infovoldik „Tikupere“

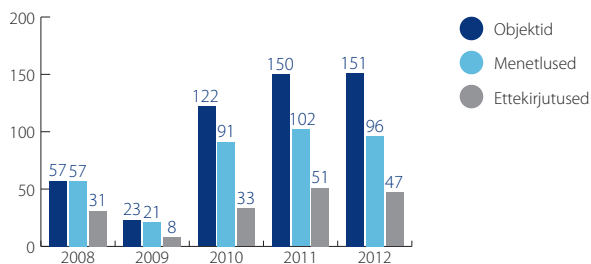
2012. aasta novembris edastati koostöös Päästetameti kaubanduskeskustele märgukiri seoses pürotehniliste toodete müügi ja müügikohtade planeerimisega, millega juhti tähelepanu pürotehniliste toodete võõrandamist puudutavatele küsimustele: nõuded pürotehnilise toote käitlejale, müügikohale, müügile ja tootele.

2012. aasta juunis osaleti Euroopa Nõukogu direktiivi 2007/23/EÜ „Pürotehniliste toodete turule laskmise koht“ töökoosolekul Brüsselis. 2012. aasta oktoobris osaleti Brüsselis Euroopa Nõukogu direktiivi 93/15/EMÜ „Tsiivilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjali turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta“ töögrupi koosolekul.

KAEVANDAMINE

Eestis on 2012. aasta seisuga keskkonnaregistris arvel ligikaudu 880 maardlat, majandustegevuse registris oli registreeritud 322 kaevandajat, kaevetööd teostavat kasutajat ja projekteerijat. Kehtivaid kaevandamis-lubasid oli ligikaudu 600.

Kaevandamise valdkonna järelvalve perioodil 2008-2012

Kaevandamise valdkonnas alustati 2012. aastal 96 järelvalvemenetlust, tehti 47 ettekirjust ja alustati 10 väärtemenetlust. Peamised puudused olid seotud dokumentatsiooniga (enim ettekirjutusi tehti arengukava, markseideridokumentatsiooni, tehnoloogilise kaardi, ee passi ja veoskeemi puudumise või puuduste kohta), ohutsoonide tähistamise ja piiramise ning varinguhuga (ebastabiilne maapind, vale kaevandamisnurk).

Aidu karjääri tranšee

2012. aastal saadeti kiri 12 ettevõtjale, kelle korraldamisprojekt on käinud läbi Eesti Maavarade Komisjonist, ning tuleb meelde, et tulenevalt kaevandamisest tuleb karjääri lõpetamiseks kokku kutsuda lõpetamise komisjon. 2012. aastal osales Tehnilise Järelevalve Ameti 5 karjääri lõpetamise komisjonis, millest 2 karjääri puhul langetas komisjon positiivse otsuse ja tunnistas seal kaevandamise lõpetatuks. 2012. aastal

alustati ka Aidu põlevkivikarjääri sulgemistöödega, toimus esimene lõpetamiskomisjoni koosolek, kus tutvustati hetkesituatsiooni ja kirjeldati järgmisel kahel aastal ees seisvaid töid. Aidu karjääri alale rajatakse rahvusvahelistele tingimustele vastav sõudekanal, tuulepark, lasketiir ja rekreatsioonialad.

23 kaevandajale saadeti meeldetuletused, kelle majandustegevuse registri registreering oli kinnitamata. Kõik probleemsed registreeringud on tänaseks kinnitatud, peatatud või kustutatud. Kartoteegiti ka kaevandamislubade (107) ja geoloogiliste uuringulubade (42) väljastajate poolt edastatud dokumente.

Tehnilise Järelevalve Ametit teavitati 2012. aastal üheksast põlevkivikaevandustes ja -karjäärides toimunud õnnetusest. Teiste maavarade kaevandajad õnnetustest või avariidest ei teavitanud.

Tehnilise Järelevalve Ameti osales "Keskkonnategu mäenduses 2012" ning "Aasta karjäär 2012" komisjonides.

2012. aasta esimeses pooles toimus viimane Tehnilise Järelevalve Ameti korraldatud pädevuseksam. Kokku väljastas amet 2012. aastal 3 kaevandamise vastutava spetsialisti pädevustunnistust ning pikendas 19 kaevandamise vastutava spetsialisti pädevustunnistust ja 5 kaevandamise projekteerija pädevustunnistust. Alates aprillist on kutseregistris kutse andjana registreeritud MTÜ Eesti Mäeselts, kes korraldab kaevandamisvaldkonna vastutavatele isikutele kutse andmist ning seni Tehnilise Järelevalve Ameti poolt väljastatud pädevustunnistuste pikendamist.

2012. aastal lõppesid Kohtla-Nõmme kaevanduspark-muuseumis rekonstrueerimistööd, mille käigus uuendati muuseumi allmaosaga toetust, elektrivarustust ning renoveeriti allmaaraudtee. Peale mitmeid ülevaatusi ning järelvalvemenetluse läbiviimist andis Tehnilise Järelevalve Ameti nõusoleku kaevetööde teiseks kasutamiseks.

2012. aasta alguses koostati enesekontrollilehed liiva- ja kruusakarjääris, paekarjääris ja turbatootmisaladel kaevandavatele ettevõtetele. Kontroll-lehtedele koondati kõik olulisemad kaevandamiseseadused ja selle alammäärustes toodud nõuded plokkide kaupa. Kontroll-lehed on kättesaadavad ameti kodulehel ning need saadeti ka kõigile majandustegevuse registris registreeritud kaevandajatele eesmärgiga tagada kaevandajate endapoolne suurem kontroll objektil toimuva üle. Koostati ka n-ö heade-halbade näidete kogumik, mis koondab endas pildimaterjali karjääris esinevatest puudustest ja headest tavadest. Dokument on mõeldud kasutamiseks kaevandajale, et näitlikustada kaevandamiseseaduse ja maapõueseaduse nõudeid, muutes need nii paremini arusaadavaks.

Lisaks saadeti 20 liiva- ja kruusakaevandamisega ning 10 turba-kaevandamisega tegevale ettevõttele kirjad, et nende valduses olev karjäär on arvatud Tehnilise Järelevalve Ameti 2012. aasta tööplaani. Ettevõtjaid teavitati, et järelvalve käigus kontrollitakse kohustuslikku dokumentatsiooni, karjääri seisukorda, karjääris tehtavaid töid ning nende vastavust kaevandamiseseaduses ja selle alamaktides sätestatud nõuetele. Etteavitamise kampaania eesmärgiks oli suunata ettevõtjaid viima oma tegemisi seadusega kooskõlla enne järelvalve toimumist ning motiveerida neid oma karjääre pidevalt korras hoidma.

2012. aasta jooksul toimus kaks järelevalvekampaania. Märtsis ja aprillis viidi läbi purustite järelevalvekampaania, et kontrollida purustite kasutamise ohutust ja purustite vastavust masina ohutuse seaduse nõuetele. Valimisse arvatud karjäärides (7) oli tegemist enamasti nõukogudeaegse tehnikaga. Põhilised puudused oli seotud ohualadesse pääsu ebapiisava takistamisega. Kõik menetluste käigus tuvastatud puudused kõrvaldati mõistliku aja jooksul ja ilma ettekirjutusteta.

Purustussõlm paekarjääris

Mais ja juunis viidi läbi turbatootmisalade järelevalvekampaania eesmärgiga tagada ohutusunõuete järgimine tootmisaladel. Järelevalvekampaania toimus sarnaselt eelmistele aastatele koostöös Päästeametiga. Kontrolliti 10 maardla 14 turbatootmisala, millest 2 tootmisalal avastati puuduseid. Mõlemal probleemsel turbatootmisalal esines puudusi nii dokumentatsioonis kui turbatootmisala ohutuse tagamisel (veevõtukohtade tähistamine ja hooldamine, esmaste tulekustutusvahendite olemasolu). Neil tootmisaladel kaevandanud ettevõtetele koostati ettekirjutused puuduste kõrvaldamiseks ning lisaks viidi nende suhtes läbi väärtemenetlused.

2012. aasta jaanuaris jõustus uus määrus „Markšeideritööde kord“, mis sätestas markšeideridokumentatsioonile varasemaga võrreldes palju detailsemad nõuded. Aasta jooksul tutvustas Tehnilise Järelevalve Amet erinevatel üritustel uue määruse sisu ning kohtus markšeiderimõõdistusi tegevate isikutega, et arutada nende töödes esinevaid puudusi.

Koostöös Keskkonnaministeeriumiga on asutud ühtlustama kaevandamiseseaduse alusel kehtestatud määrust „Kaevandamise peatamise ja lõpetamise kord“ ning maapõueseaduse alusel kehtestatud määrust „Üldgeoloogilise uurimistööga, geoloogilise uuringuga ja kaevandamisega rikutud maa korramise kord“, et kaotada praegune kahe määruse kattumine ja osaline dubleerimine.

2012. aasta lõpus kaardistas Tehnilise Järelevalve Amet kaevandamiseseaduse kitsaskohad ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium töötas selle alusel välja kaevandamiseseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse.

2012. aastal osales Tehnilise Järelevalve Amet rahvusvahelisel mäe-järelevalveasutuste konverentsil Austrias Viinis. Konverentsil osalesid 14 riigi mäe-järelevalveorganisatsioonide esindajad. Konverentsil tutvustati erinevate riikide seadusandlust ja kogemusi maakasutuse korraldusega seotud küsimustes.

2012. aasta detsembris korraldas Tehnilise Järelevalve Amet ehitusmaavarade kaevandajatele suunatud infopäeva, mille eesmärgiks oli tõsta kaevandajate teadlikkust ning kus räägiti riiklikust järelevalvest, kaevandamisvaldkonna regulatsioonist, karjääride korramisest, personali sertifitseerimisest, varustuskindlusest, kohalike omavalitsuste muredest seoses kaevandamisega jms. Läbivaks teemaks oli karjääride korramisega seotud tegevused, millest sõltub muuhulgas tööde ohutus, ülekaevandamine ning ka kaevandajate maine. Infopäeval osales ühtekokku 79 ettevõtet ja organisatsiooni (kaevandamisettevõtted, erialaliidud, TTÜ, Mäeinstituut, seotud riigiasutused).

RAUDTEE OHUTUSE JÄRELEVALVE

Tehnilise Järelevalve Ameti raudteeteenistus on jätkuvalt töötanud efektiivsema järelevalve planeerimise ja läbiviimise nimel ning loonud selle tarbeks riskipõhise järelevalve mudeli. Varasemalt on ohutus-järelevalve põhiliseks meetodiks olnud inspekteerimine, kuid viimastel aastatel on senisest enam keskendunud auditipõhise järelevalve arendamisele.

Auditeerimise vajadus otsustatakse aastaplaani koostamisel ning valiku tegemisel lähtutakse riskimudeli väljundist – näiteks ettevõtte ohutustaseme oluline langus tulenevalt ettevõtte põhitegevusega otseselt seotud struktuurimuudatustest või muudest ohutustaset mõjutada võivatest näitajatest.

Ettevõtte erinevatel tasanditel läbiviidavad ohutusauditid toimuvad nii intervjuu vormis kui ka vahetult ettevõtte sees vertikaalseid protsesse kontrollides. Ohutusintervjuul osalevad ennekõike ettevõtte juhatuse liikmed ja vajadusel struktuuriüksuste juhid, et hõlmata ettevõtte kõiki tasandeid läbivaid protsesse.

2012. aastal viidi eelpool nimetatud ohutusaudit läbi kahes raudtee-ettevõttes. Põhjused vastavate auditite läbiviimiseks olid erinevad. Näiteks AS-i Eesti Raudtee puhul oli tegemist ettevõtte jagunemisega kaheks eraldiseisvaks ettevõtteks. Elektriraudtee AS-i auditeerimine oli aga tingitud oluliselt raskenenud tegutsemistingimustest seoses laialaialaste raudteeohutusega ettevõtte poolt opereeritaval liinidel.

Lisaks intervjuu käigus hinnatud ohutuslaste protsesside toimimisele antakse ettevõtjale võimalus koostada omapoolne ülevaade ohutus-alasest tegevusest ja sellega seonduvatest lepingulistest regulatsioonidest. Ettevõtte võtmeisikute kaasamine järelevalvetoimingute läbiviimise protsessi on oluline eelkõige ettevõtjale endale, sest selliselt on võimalik tuvastada ja kaardistada ohutuslaste puudujääke ning hinnata efektiivsema ressursijuhtimise vajadust. Lisaks annab laiapõhjaline auditeerimine võimaluse hinnata ohutusjuhtimise süsteemi rakendumist või selle täiendamise vajadust.

Raudteeõnnetused ja intsidendid

2012. aastal registreeriti kokku 16 raudteeõnnetust, mida on pea poole võrra vähem kui 2011. aastal, mil toimus kokku 28 raudteeõnnetust.

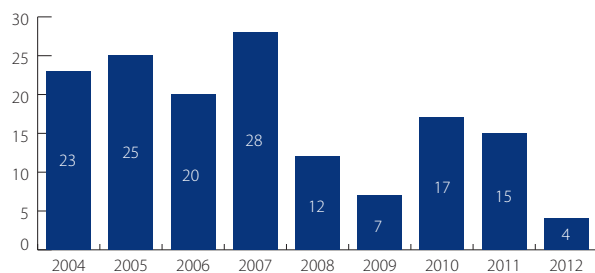
Mootorsõiduki ja rongi kokkupõrke juhtumeid oli 4 ning neis sai vigastada üks inimene, hukkunud ei olnud. Oluliseks näitajaks siinjuures on kokkupõrgete vähenemine võrreldes eelmise perioodiga ligi 4 korda (2011. aastal toimus raudteeülesõitudel 15 kokkupõrget) ning asjaolu, et kokkupõrgetes ei ole viimase kahe aastaga hukkunud ühtegi inimest.

Rongi otsasõite raudteel viibinud inimestele oli möödunud aastal 12, neis sai vigastada 6 ja hukkus 7 inimest.

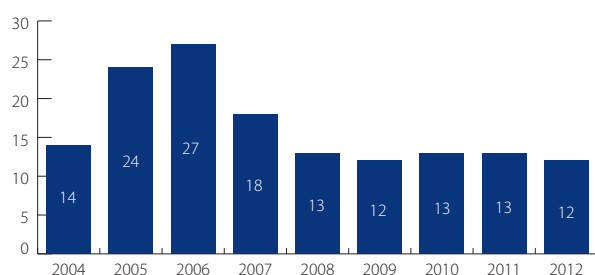
Neljast kokkupõrkest kolm leidis aset talvisel perioodil reguleeritud ülesõitudel tähelepanematus ja ilmastikuoludele sobimatu sõidukiiruse ja -stiili valimise tõttu. Viimaste aastate tegevused on tõstnud raudteel sõitjate ohutuse rahuldavale tasemele. Seega saab öelda, et regulatsiooni uuendamine, probleemsete ülesõidukohtade sulgemine ja nähtavuse parendamine ülesõitudel ohutuse tagamiseks on hakanud vilja kandma.

Sarnaselt kokkupõrgetele oli otsasõitude peamiseks põhjuseks tähelepanematus ning liikluseeskirjade eiramine (8 juhtumit), samuti raudteel viibimine selleks mitteettenähtud kohas (4 juhtumit). Hooletusest tingitud õnnetuste vähendamiseks piirati möödunud aastal mitmetes sõlmjaamades ning linnasisestel jaamavahedel (nt Tallinn-Balti, Lilleküla, Tapa, Tartu, Jõgeva) raudtee ületamiseks mitteettenähtud kohtasid. Lisaks avati jalakäijate tunnelid Ülemistel, Lagedil ja Lillekülas, mis muudavad raudtee ületamise maksimaalselt ohutuks. Nende muudatuste positiivne mõju avaldub tõenäoliselt järgnevatel perioodidel.

Raudteeveeremi ja maanteeõiduki kokkupõrked raudteeületuskohtadel perioodil 2004-2012

Raudteeveeremi otsasõidud inimestele perioodil 2004-2012

Raudteeohutusalane ennetustegevus

2012. aasta aprillis toimus Operation Lifesaver Estonia korraldamisel ja koostöös Tehnilise Järelevalve Ameti ning Politsei- ja Piirivalveametiga üle-eestiline raudteeohutusunädal „Tunne vastast“. Raudteeohutusunädalal kutsuti inimesi üles rongi kui suuremat liiklusvahendit märkama ja jõuavahetuse õigesti hindama.

Raudteeohutusunädala sõnum „Tunne vastast“ tõmbas paralleeli raudtee ja spordisaali vahel. Raudteeohutusunädala sõnumites rõhutati, et inimesed peavad aru saama, et rongile ei ole maismaal võrdväärset

vastast ning rongi kaalu ja pidurdusteeekonna pikkusega mitteametajaks jääb alati kaotajaks.

Raudteeohutusunädala raames viidi koolides läbi ka raudteeohutusalaseid esitlusi, linnaruumi paigaldati kampaania plakatid ning näidati teleklippi. Ohutusunädala tippsündmuseks oli tänuüritus „Kuldne Tõkkepuu“, kus tunnustati avaliku raudteeohutusega aktiivselt tegelevaid organisatsioone ja eraisikuid.

Raudteeohutusunädala „Tunne vastast“ plakat

2012. aasta detsembris korraldas Operation Lifesaver Estonia kampaania „Lase rong läbi! Sind oodatakse jõuluks koju!“ Kampaania eesmärgiks oli tuletada autojuhtidele ja jalakäijatele meelde, et nad oleksid piisavalt tähelepanelikud raudtee ületamisel ning jõuaksid nii tervelt ja turvaliselt jõuludeks koju. Kampaania viidi läbi Euroopa Liiklusohutus Harta raames ning seda toetasid Tehnilise Järelevalve Amet, Politsei- ja Piirivalveamet, Maanteeamet, AS Eesti Raudtee, AS EVR Cargo, AS Edelaraudtee ja AS Elektriraudtee.

Alates 2013. aasta juunist hakkavad Eesti raudteedel sõitma uued reisirongid, mis nõuavad inimestelt senisest veelgi suuremat tähelepanelikkust ning ohutusreeglite järgimist nii raudtee ületamisel, rongi sisenemisel ja sellest väljumisel kui ka raudtee läheduses liikumisel. Uute rongide kasutusele võtmine tähendab harjumuspärase rutiini muutumist- uued rongid on vaiksemad, kiiremad ning täiesti muutunud väljanägemisega. Liiklejate ettevalmistamiseks uute rongide tulekuga seotud muudatusteks viib Tehnilise Järelevalve Amet 2013. aasta esimeses pooles koostöös Elektriraudtee ja Operation Lifesaver Estoniaga läbi üle-eestilise teavituskampaania.

Muudatused õigusruumis

Raudteesektoris on tähtsaimaks tehniliste reeglite kogumiks raudtee tehnikasutuseeskiri (TKE), mis kehtestab avalikul raudteel raudteeliikluse, raudteevedude, raudteeohu, raudteeliiklusohutuse ja selle järelevalve alase töö korraldamise üldnõuded, samuti raudteel liiklevale

raudteeveeremile, raudtee ehitistele ja seadmetele ning raudtee signalisatsioonile esitatavad tehnilised nõuded. 2012. aasta septembris jõustunud raudtee tehnokasutuseeskirja muudatuste eesmärgiks oli luua eeldused uute reisirongide maksimaalse võimekuse ära kasutamiseks, samuti suurendada järk-järgult Eesti raudteevõrgustiku ohutustaset arvestades vajadust suuremate liikumiskiiruste järele.

Tehnokasutuseeskirja olulisemad muudatused:

- Raudteevõrgustikus lubatud maksimaalse suurima kiiruse tõstmine astmeliselt kiiruseni kuni 160 km/h loob avaliku raudteefrastrukturi-ettevõtjale õiguse ja võimalused maksimaalsete sõidukiiruste tõstmiseks.
- Rööbastee kvaliteedi kontrolli täiendavad nõuded – n-ö seisunditasemete kehtestamine, mis eeldab raudteefrastrukturi valdajalt tõhusamat enesekontrolli ning vajalike meetmete rakendamist, et ennetada rööbastee seisundi halvenemist sedavõrd, et raudteeliikluse kiirust tuleb piirata või vastav raudteeliikluse sootuks sulgeda.
- Reisirongide opereerimisel täiendava paindlikkuse võimaldamine – tehnoloogilise protsessi ja kaasnevate eelduste (signaalid, tähistused) sätestamine, mis võimaldab veoprotsessis reisirongide reisijate parema teenindamise eesmärgil ohutult kokku ja lahti ühendada ja seeläbi optimaalsemat veoprotsessi tagada.
- Raudteevõrgustiku ohutustaseme suurendamine – rongide pardal asuvate ohutusseadmete funktsionaalsuse täiendamine, rongiliikluse juhtimisel täiendavate puhveralade loomine, reisijate ooteplatvormide tähistamine täiendavalt olukorras, kus samaaegselt toimub rongide kokku ja lahti ühendamine jms.

Tehnokasutuseeskirja muudatuste ning sellest tulenevalt vajalike praktiliste ümberkorralduste tutvustamiseks korraldas Tehnilise Järelevalve Amet raudteevaldkonna ettevõtjatele infopäeva.

Lisaks raudtee tehnokasutuseeskirja muutmisele koondas Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aastal nii järelevalve käigus saadud kogemused ja informatsiooni kui sektorist tulnud ettepanekud, et ajakohastada ka raudteeületuskohtade juhendit ning reisijate ooteplatvormi standardit. Ületuskohtade puhul on eesmärgiks hoida õigusruum kooskõlas kaasaegsete tehniliste lahendustega ning tagada liiklejate ohutus ka olukorras, kus nii uute rongide kasutuselevõtmine kui ka võimalik piirkiiruse suurendamine muudavad seni harjumuspäraseks saanud keskkonda. Ooteplatvormide standardi muudatused on eeskätt tingitud elektrirongide kõrgete ooteplatvormide (1100 mm rööpa pinnast) ümberehitamisest n-ö eurokõrgusele (550 mm rööpa pinnast). Uuendustena nähakse ette ooteplatvormide tähistamine juhul, kui jaamas või peatuskohas on mitu ooteplatvormi. Seega on rongikasutajatel lihtsam ja ohutum orienteeruda ning jõuda õigeks ajaks õigele rongile. Loomulikult tuleb rongireisijal endal olla uuenenud keskkonnas ka tähelepanelikum.

Samuti edastati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ettepanek kehtestada uus määrus, mis hõlmab nii ohutustähtsusi kui ka raudteefrastrukturi ja veeremi ning liikluskorralduse nõuetele vastavuse kontrollimise aruannete esitamist ning andmete koosseisu. Sellega lihtsustub ettevõtjate jaoks õigusruum, mille tulemusel on kõik Tehnilise Järelevalve Ametile perioodiliselt esitatavate andmete koosseis ja esitamise tähtsajad leitavad ühest määrusest.

2012. aasta detsembris kehtestas Majandus- ja kommunikatsiooniminister oma määrusega tava- ja kiirraudteesüsteemi koostalitluse tehnilised

kirjelduste kohaldamise korra, kus nimetatakse koostalitluste tehnilise kirjelduse aluseks olevate allsüsteemide ja komponentide olulised nõuded, sh nõuetele vastavuse hindamise, tõendamise ja allsüsteemi kasutusele võtmise korra. Sellega seoses on Tehnilise Järelevalve Ameti ametnikud aktiivselt osalenud rahvusvahelises õigusloomes, aidates erinevates töögruppides (infrastruktuur, energia ja veerem) välja töötada Euroopa Liidu üleseid koostalitluse tehnilisi kirjeldusi. Kuivõrd Eesti raudteevõrgustik erineb Kesk- ja Lääne-Euroopa omast erineva rööpmelaiuse ja sellega seotud muude parameetrite poolest, oli äärmiselt oluline seista nii 1520 mm rööpmelaiusega võrgustiku üldiste erisuste kui ka kitsamalt Eestile omaste erisuste kehtestamise eest. Esialgse ajakava kohaselt peaksid eelnimetatud tehnilised kirjeldused hakkama kehtima 2014. aastal.

Euroopa Raudteeagentuuri audit

2012. aasta oktoobris viis Euroopa Raudteeagentuur Tehnilise Järelevalve Ameti raudteefrastrukturi ja transpordi osakondades läbi auditi, mille eesmärk oli auditeerida vastavate struktuuriüksuste tegevuse vastavust Euroopa õigusele – eelkõige raudteeohutusedirektiivile ja selle alusel kehtestatud määrustikele.

Auditi meeskond koosnes neljast audiitorist, kes viisid nelja päeva jooksul läbi intervjuud ohutustunnistuste ja -lubade väljastamise, ohutuse järelevalve, autoriseerimise ja organisatsiooni enda toimimise osas.

Audit ei ole veel lõppenud, kuid intervjuude järgselt tehtud vahetuvõtetes toodi välja Tehnilise Järelevalve Ameti tugevused just tegevuse kompaktsuses ja omavahelises koostöös. Eesti raudteesektori väiksuse ja ajaloolise tausta tõttu on Eestis raudteeohutuse järelevalves pööratud suuremat tähelepanu ettevõtjate tehnilisele võimekusele, kuid viimase nelja-viie aasta jooksul on see teravik kaldumas ettevõtjate endi ohutusalase teadlikkuse ja eneseanalüüsi tõhususe kontrollile.

Auditi järeltegevused lõppevad eeldatavalt 2014. aastal.

Veeremi autoriseerimine

Seoses uue Stadler Flirt-tüüpi reisiveeremi jõudmisega Eestisse algas uute rongide katsetusperiood. Katsetamine on üks osa vastavushindamise menetlusest, mida korraldab Tehnilise Järelevalve Amet koostöös Elektriraudtee ja Stadler Bussnang AG-ga. Vastavushindamise käigus hinnatakse uue veeremitüübi vastavust Euroopa Liidus ja Eestis kehtivatele nõuetele. Uue veeremi seisu- ja sõidukatsed kestavad hinnanguliselt kuni 2013. aasta juunini.

Kohapealsete katsetuste eesmärk on veenduda ennekõike uue veeremi ja Eesti raudteevõrgustiku koostoimes, samuti kontrollida veeremi võimekust opereerida ohutult ning vajadusel veeremit täiendavalt häälestada. Katsed viiakse läbi vastavalt Tehnilise Järelevalve Ameti poolt heakskiidetud katsetuste programmile, mille kohaselt läbivad kontrolli kõik kriitilised veeremi osad. Tehnilise Järelevalve Amet pöörab katsetuste perioodi vältel erilist tähelepanu sõiduohutusega seotud katsetele (pidurite efektiivsus, sõidustabiilsus) ning reisijatele mõeldud funktsionaalsuste kontrollimisele (kõikide kasutajagruppide ligipääs, teavitussüsteemid rongis).

Paralleelselt rongide katsetamisega käivitab Tehnilise Järelevalve Amet koostöös Elektriraudtee ja Operation Lifesaver Estoniaga teavituskampaania, et informeerida sihtgruppe uute rongide kasutusele võtmisega seotud muutuvatest tingimustest.

2012. aastal autoriseeris Tehnilise Järelevalve Amet esmakordselt Eesti raudteevõrgustikus liigelda sooviva Plasser&Theurer ballastiplaneerija tüübi USP 2005 SW.

Infrastruktuuri ehitus- ja kasutusload

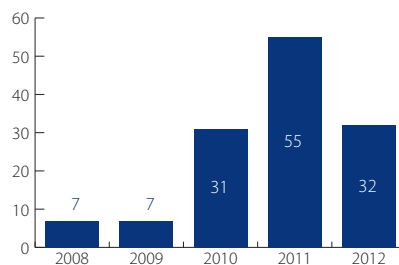
Seoses uute reisirongide kasutuselevõtu ja selle eelduseks olevate ooteplatvormide rekonstrueerimisega moodustas 2012. aasta olulise osa Tehnilise Järelevalve Ameti raudteeinfrastruktuuri osakonna tegemistest ooteplatvormide ja juurdepääsude ehitusjärelevalve. 2012. aastal rekonstrueeriti peamiselt Tallinnas asuvaid ooteplatvorme. See tähendas kõrgendatud tähelepanu ka Tehnilise Järelevalve Ameti poolt, kuna ooteplatvormide asukohad ja kasutatavus tingisid suure hulga inimeste liikumise ümbersuunamist ning kõikide ooteplatvormide piirinaabrite teavitamist. Operatiivset infot töös olevate ja juba valminud ooteplatvormide kohta jagati ohutusportaali www.ohutus.ee vahendusel. Kokku väljastati kasutusluba 32 täielikult rekonstrueeritud ooteplatvormile. Lisaks anti osaliselt kasutusse 4 ooteplatvormi, mille täielik kasutusse andmine toimub 2013. aastal.

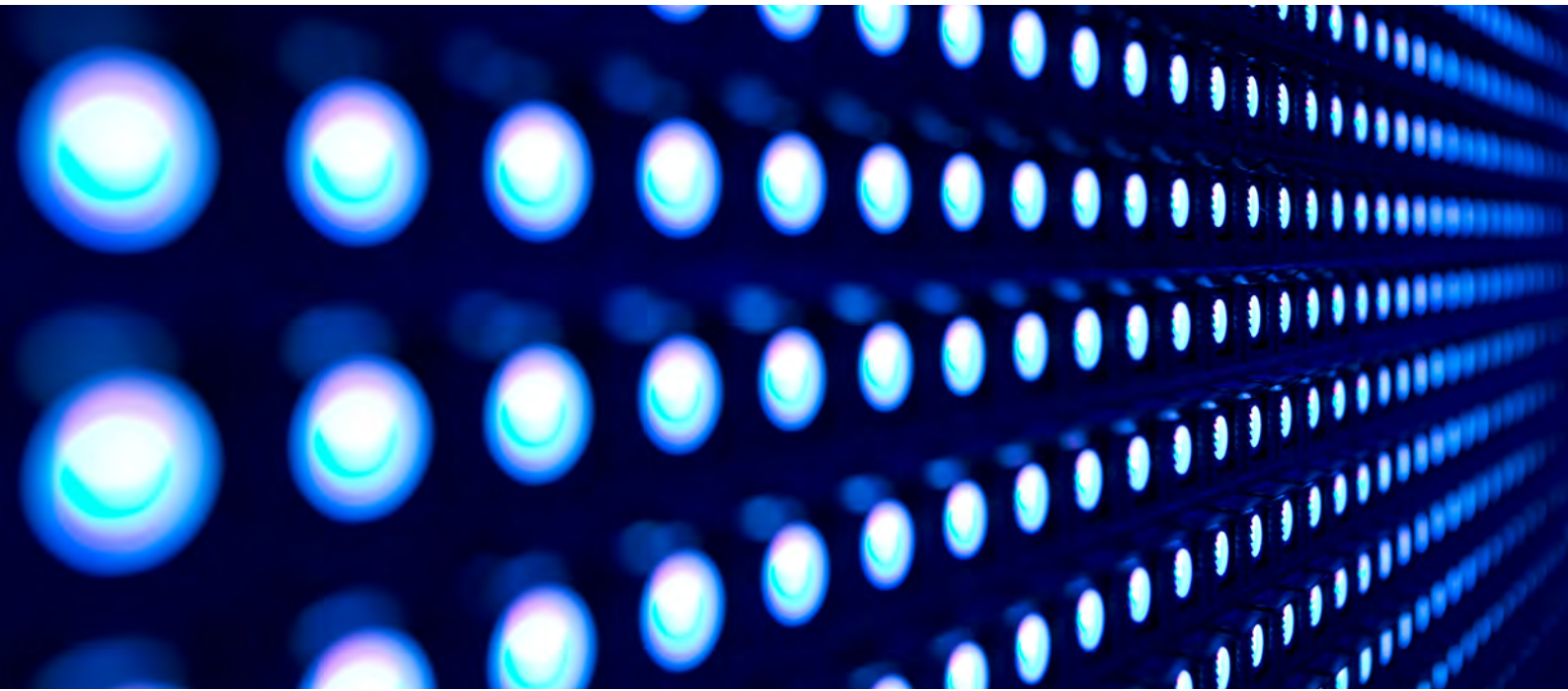
2012. aastal valminud Kivimäe ooteplatvorm nr 1

Tehnilise Järelevalve Amet on aktiivselt konsulteerinud ettevõtjaid ja kohalikke omavalitsusi veel rekonstrueerimata ooteplatvormide ümberehitamise tehnilistes küsimustes. Selle tulemusena on loodud eeldused kõikidel raudteeliinidel ooteplatvormide rekonstrueerimise edukaks lõpetamiseks 2013. aastal.

Kasutusloa saanud uued ooteplatvormid perioodil 2008-2012

Koos ooteplatvormide rekonstrueerimisega on muudetud ka liikumisteid ohutumaks. Igas jaamas ja peatuskohas on rekonstrueeritud lisaks ooteplatvormidele olemasolevaid ülekäigukohti või ehitatud uusi. Tallinna ühes suurima kasutatavusega Lilleküla peatuskohas anti käiku jalakäijate tunnel, mis muutis senise olukorra, kus inimesed pidevalt riskisid nelja raudteed ületades, kindlasti ohutumaks. Lisaks suuremale ohutusele on eritasandiline lahendus ka mugavam, kuna enam ei pea ootama rongi möödumist. Samuti on inimeste ohutuse suurendamiseks oluliseks märksõnaks raudteede piiramine, et vältida inimeste viibimist selleks mitte ettenähtud kohtades ning suunata raudtee ületajad ja ooteplatvormi kasutajad üle raudtee selleks loodud turvalisemates tingimustes.

USALDUSVÄÄRSUSE SUURENDAMINE: TEGEVUSED JA TULEMUSED

Teeme järelevalvet elektroonilise side võrgu terminali- ja raadioseadmete, ehitustoodete, elektri- ja elektroonikaseadmete, gaasiseadmete, masinate, surveadmete, mõõtevahendite ja mõõtmistegevuse, kinnispakkide, elektroonilise side teenuste, digitaalallkirja teenuse, liinirajatiste, raadiohäirete, elektromagnetilise ühilduvuse ning energiatõhususe ja -märgistuse nõuetele vastavuse üle.

Raadioseadmete, elektriseadmete ja masinate puhul kontrollime dokumentatsiooni nõuetele vastavust (CE märgistus ja kasutusjuhendid) ning läbiviidud protseduure (vastavushindamine), millele lisandub teatud raadioseadmete puhul raadiohäirete vältimiseks kehtestatud kasutuspiirangutest teavitamise ja vastava märgistuse kontroll.

Ehitustoodete nõuetele vastavuse osas kontrollime märgistuse ja vajaliku dokumentatsiooni olemasolu.

Energiatõhususe osas kontrollime teatud liiki kodumasinade ja soojusseadmete energiamärgise olemasolu ning hoonete energiamärgiste olemasolu ja väljastamist.

Legaalmetroloogia osas kontrollime mõõtevahendite turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist ning mõõtetulemuste tõendatud jälgitavuse nõuete täitmist. Samuti jälgime mõõtevahendite vastavushindamisasutuste ja taatluslaborite tegevust, viime läbi legaalmetrooloogilisi ekspertiise ja väljastame mõõtevahendite siseriiklikke tüübikinnitustunnistusi.

Sideteenuste osas on meie ülesandeks lõppkasutaja informeerimine ja nõustamine teenustele osutatavate nõuete küsimustes, erinevate teenuseosutajate võrdluse võimaldamine ning sideteenuste nõutekohase osutamise järelevalve. Samuti kontrollime liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemisest ja numbriliikuvuse toimimist. Oleme ka

Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi (ETSI) täisliikmena vastutavad telekommunikatsioonivaldkonna standardite ülevõtmise eest Eestis.

EHITUSTOODED

Ehitustoodete turujärelevalve käigus viis Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aastal läbi 8 menetlust, mille käigus kontrolliti 11 erinevat ehitustoodet, tehti 5 ettekirjutust (neist 4 toodete turustamise peatamiseks). Peamisteks puudusteks olid toote nõuetelevastavuse tõendamata jätmine, vajaliku dokumentatsiooni puudumine või selle puudulikkus. Peamised kontrollitud tooted olid erinevad soojusisolatsioonitooted, tuletõkkeused ning betoonisegu. Vastati 4 Maksu- ja Tolliameti teatele, mis puudutasid ehitustooteid. Lisaks viidi läbi 2 vääriteomenetlust ehitustoodete turustamiseks ettenähtud nõuete rikkumise osas.

Toote näidiste kontrollkatsetused töid välja toodete nõuetele mittevastavuse

2012. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet läbi soojusisolatsioonitoodete turujärelevamenetluse, mille eesmärgiks oli kontrollida toodete nõuetele vastavust läbi kontrollkatsetuste. Menetluse raames võeti toodete levitajalt kahe toote näidised ning teavitatud asutuses läbiviidud kontrollkatsetused näitasid, et kontrollitud tooted ei vasta asjaomastele Euroopa Liidu ühtlustamise õigusaktidest tulenevatele nõuetele. Täpsemalt tegi levitaja turul kättesaadavaks ehitustooteid, mis ei vastanud toodete CE-märgistusel deklareeritud informatsioonile.

Toodete levitajale tehti ettekirjutus peatada koheselt toodete turul kättesaadavaks tegemine, seni kuni ettekirjutuses toodud täiendavad tõendid on esitatud ning Tehnilise Järelevalve Amet on andnud sellele

omapoolse positiivse hinnangu. Esitatud tõenditest selgus, et toodetega seotud probleemi põhjustas inimlik eksitus toodete märgistamise protsessis, samuti esines puuduseid ettevõtte kvaliteedijuhtimise süsteemis. Tootja esitas konkreetse tegevuskava probleemi lahendamiseks, samuti viidi sisse parendused ettevõtte tootmisprotsessis ja tootmisohjes, mis aitavad vältida probleemi võimalikku kordumist. Kõikidele eelkirjeldatud tegevustele andis omapoolse hinnangu tunnustatud asutusena tegutsev sertifitseerimisasutus.

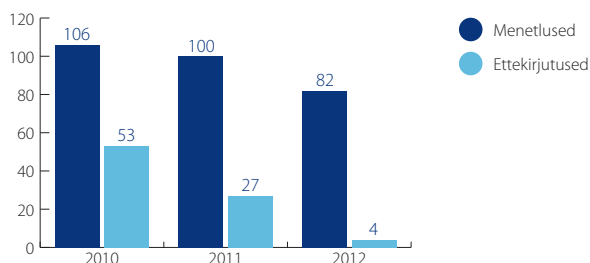
Tuginedes tootja sisejuurduse tulemustele, kvaliteedijuhtimise süsteemi parandusmeetmetele, uutele tunnustatud katselabori poolt läbiviidud katsetulemustele ning teavitatud asutuse kokkuvõttele, ei olnud Tehnilise Järelevalve Ameti hinnangul enam põhjust kahelda tootja toodete nõuetele vastavuses ning ettekirjutus loeti täidetuks ja levitaja võis tooted turul taas kättesaadavaks teha.

ELEKTRISEADMED

Elektriseadmete ohutuse ning energiatõhususe ja -märgistuse riikliku turujärelevalve raames viidi 2012. aastal läbi 184 menetlust ning tehti 35 ettekirjutust, lisaks vastati 530 Maksu- ja Tolliameti teatele.

Elektriseadmete ohutusnõuete turujärelevalve raames viidi 2012. aastal läbi 82 menetlust, mille käigus tehti 4 ettekirjutust. Menetluste arv on võrreldes eelmise perioodiga mõnevõrra vähenenud. Menetluste ja tuvastatud puuduste vähenemine on seotud järelevalve suurema tähelepanu fookuseerimisega energiatõhususe nõuetele ja tollist tulnud teadete arvu järsu suurenemisega.

Elektriseadmete turujärelevalve perioodil 2010-2012

Peamised rikkumised olid CE-märgise või nõutava tähistuse ja märgistuse puudumine. Peamised kontrollitud tooted olid erinevad valgustid, jaotuskeskused (moodulkilbid), pikendusjuhtmed, keeduspiraalid ja väike koduelektroonika.

Lisaks kontrolliti üleeuroopalisi ICSMS ja Rapex andmebaase nõuetele mittevastavate elektriseadmete osas. Eestis nendesse andmebaasidesse kantud tooteid ei olnud ning ühtegi teadet ei esitanud ka Tehnilise Järelevalve Amet.

2012. aastal jätkus tihe koostöö Maksu- ja Tolliametiga. Vastati 530 Maksu- ja Tolliameti teatele piiril avastatud potentsiaalselt nõuetele mittevastavate elektriseadmete kohta. Teadete arv suurenes 2012. aastal tunduvalt. Peamised kontrollitud tooted olid leedlambid, autokaamerad, auto multimeediakeskused, valgustid, mälupulgad, elektrimootorid, toiteadapterid jms. Peamised puudused olid CE-märgise puudumine ning tootja või tootemudeli numbrilise puudumine. Enamiku toodete

puhul oli tegemist elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele mittevastavusega, samuti tuvastati madalpingeseadmete nõuetele mittevastavusi. Lisaks kontrolliti seadmete vastavust RoHS 2002/95 (ohtlikud ained) ja EDD 2009/125 (ökodisain) direktiivide nõuetele (nõutavate deklaratsioonide olemasolu).

Toimus madalpingeseadmete direktiivi töögrupi koosolek ADCO

2012. aastal osales Tehnilise Järelevalve Amet Hispaanias toimunud ADCO koosolekul, kus arutati järgmisi teemasid: kas kastvannitoa näol on tegemist LVD seadme või ehitustootega; tollikoostöö tihendamine ja arendamine ja ühtsete lähenemiste väljatöötamine; ettepanek kehtestada pikendusrullidele minimaalne juhi ristlõige 1,5 mm²; CIRCA ABC kasutusele võtmine, pikendusjuhtmete ühisprojekti käivitamine; pistikühenduste töögrupi koostamine uue standardi koostamiseks.

Madalpingedirektiivi administratiivne koostöörühm on sõltumatu töögrupp, mida juhivad ja korraldavad liikmesriigid. Töögrupi eesmärgiks on koostöö ja informatsiooni vahetamine erinevate maade turujärelevalveasutuste vahel.

Elektri- ja elektroonikaseadmete ohtlike ainete sisalduse nõuete turujärelevalve

2012. aastal viidi läbi 6 järelevalvemenetlust elektri- ja elektroonikaseadmete ohtlike ainete sisalduse nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Kontrolliti 6 ettevõtte poolt Eestis turule lastavat 8 erinevat toodet. Kontrollitud toodetest 5 olid valgustusseadmed (hõõglambid ja leedid) ning 3 kodumasinad (mikrolaineahi, õmblusmasin, tolmuimeja). Kontrolliti dokumentatsiooni, testimisi ei teostatud. Kontrollimisel puuduseid ei tuvastatud.

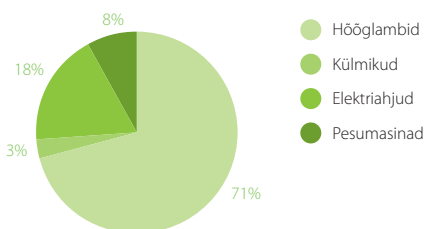
Tehnilise Järelevalve Amet on piirdunud probleemtoodete kontrollimisel dokumentatsiooni kontrolliga, kuna kõnealuste seadmete kontrollimisel ei ole dokumentatsioonis puudusi avastatud. Tavapärase turujärelevalve käigus on koostöös Maksu- ja Tolliametiga tuvastatud kümnekond nimetust elektri- ja elektroonikaseadmeid (enamasti erinevad LED lambid), mille kohta ei ole tootja suutnud tehnilise dokumentatsiooni osana esitada RoHS dokumentatsiooni. Ohtlike ainete sisalduse kontroll pole kõnealustel juhtumitel olnud esmatähtis, kuid LVD ja EMC direktiivide nõuetele vastavuse kontrolli käigus on ilmnunud ohtlike ainete sisalduse dokumentatsiooni puudumist. Reeglina märgistuse seadmetel puudub tehniline dokumentatsioon, seega võib öelda, et CE-märgita seade ei vasta enamikul juhtudel ka RoHS nõuetele nagu ka uus direktiiv 2011/65/EU sätestab. Sellest tulenevalt on Tehnilise Järelevalve Ameti poolt saanud müügi/maaletoomise keelu ligikaudu 100 elektriseadet, mis ei vasta LVD, EMC ja ROHS direktiivide nõuetele.

Elektriseadmete energiatõhusus

2012. aastal viidi elektriseadmete energiatõhususe turujärelevalve osas läbi 90 menetlust, mille käigus tehti 31 ettekirjutust. Menetluste arv suurenes võrreldes eelneva perioodiga, samuti suurenes tuvastatud puudustega seadmete arv.

Peamised kontrollitud tooted olid hõõglambid ja nn valged kodumasinad (külmikud, pesumasinad, elektriahjud). Peamised rikkumised olid kodumajapidamises kasutamiseks keelatud hõõglampide müük ja nõutava energiamärgistuse puudumine kodumasinatel.

Puudustega tootegrupid

Järk-järgult on jõustunud ja jõustuvad uued energiatõhususe ökodisaini direktiivi 2009/125/EÜ nõuded. Nõuete eesmärgiks on vähendada energiat säästlikumalt tarbivate elektriseadmete kasutusele võtmisega Euroopa Liidu energiatarbimist 2020. aastaks umbes 20%. 2007. aastal tarbisid Euroopa Liidu kodumajapidamistes kasutatavad lambid arvutuslikult 112 TWh elektrit. Selliselt kasvaks aastaks 2020 tarbimine 135 TWh-ni. Määrusega rakendatavad meetmed aga võimaldavad vähendada tarbimist 2020. aastaks hinnanguliselt 39 TWh-ni. Energia tarbimise säästmiseks kaovad tavalised hõõglampid järk-järgult kasutusest. Kui 2009. aasta septembrist ei tohi Euroopa Liidu turule kolmandatest riikidest tuua või toota üle 100W nimivõimsusega hõõglampe, siis 2011. aastal laienes sama keeld ka üle 75W hõõglampidele. Aastaks 2012 laienes keeld kõikidele tavalistele hõõglampidele.

Nõuded töötatakse välja seadmegruppide iseärasusi arvestades. Nii näiteks seatakse televiisoritele, ooteseisundiga seadmetele ja välis-toiteallikatele energiatarbimise piirmäärad, mida nad väljalülitatud ja ooteseisundis tarbida tohivad. Külmutusseadmetele kehtestatakse energiatõhususe indeksi piirväärtus sõltuvalt nende kategooriatest.

Uued ökodisaini nõuded rakenduvad erinevatel tähtaegadel etappide kaupa. Näiteks televiisoritele rakenduvad ökodisaini nõuded neljas etapis aastatel 2010 kuni 2012, külmutusseadmetele aga viies etapis aastaks 2015.

Nõudeid ei rakendata seadmete puhul, mis on juba praegu Euroopa Liidus jae- või hulgi müügis saadaval. Nõudeid kohaldatakse vaid kolmandatest riikidest maale toodavate või pärast vastavate etappide tähtaegu Euroopa Liidus toodetud seadmete suhtes.

Hõõglampide turule laskmise nõuded

Alates 2012. aasta septembrist on keelatud toota Euroopas või tuua kolmandatest riikidest Euroopasse kodumajapidamises kasutamiseks mõeldud hõõglampe. Siinjuures tuleb silmas pida järgmist:

- Keelatud ei ole eriotstarbeliste hõõglampide turule laskmine tingimusel, et need on vastavalt märgistatud;
- Müüa võib edasi neid hõõglampe, mis on toodetud või Euroopasse toodud enne vastavat keelamise tähtaega (sõltuvalt lambi nimivõimsusest erinevad tähtajad).

Seega võivad praegu jaekaubanduses müügil olla hõõglampid, mis on pärit vanadest varudest (eelkõige väiksema nimivõimsusega

hõõglampid kuni 60W) või vastavalt märgistatud eriotstarbelised hõõglampid. Muid tavalisi hõõglampe müüa ei tohi.

Euroopa Komisjoni poolt on 16.05.2012 antud välja selgitus, mis puudutab eriotstarbeliste lampide müüki. Selle kohaselt on eriotstarbeliste lampide turule laskmine lubatud, kui pakendil on olemas vastav märg, et tegemist ei ole kodumajapidamise valgustamiseks mõeldud lampidega.

Tehnilise Järelevalve Amet on eriotstarbeliste hõõglampide maaletootajalt välja nõudnud dokumentatsiooni selgitamiseks, kas müüdavate hõõglampide puhul on tegemist eriotstarbeliste hõõglampidega. Maaletootajate poolt on ametile esitatud nõutavad dokumendid (deklaratsioonid, protokollid) ning müügil olevad eriotstarbelised hõõglampid on varustatud märgistusega, et tegemist ei ole kodumajapidamises kasutamiseks mõeldud hõõglampidega.

SIDESEADMED

2012. aastal jätkus Euroopa Ühenduse regulatsiooni uuendamine. Eesmärgiks oli välja töötada tõhusam mehhanism seadmete nõuetele vastavuse tagamiseks ja muuta direktiivi 1999/5/EÜ sätteid lihtsamaks ja selgemaks. Tehnilise Järelevalve Amet osales aktiivselt direktiivi revideerimisprotsessis, avaldas arvamust direktiivi muudatuste osas ja esitas kommentaare uue direktiivi täistekstile. Novembris esitas Euroopa Komisjon revideeritud direktiivi Euroopa Parlamendile. Uus direktiiv plaanitakse vastu võtta 2013. aastal ja muudatusi sideseadmete regulatsioonis on oodata juba lähiaastatel.

Täiendati ja ajakohastati määrust „Raadiosageduste kasutamise tingimused ja tehnilised nõuded sagedusloast vabastatud raadiosagedustele“. Detsembris jõustunud määrusega sätestati ühtlustatud tehnilised nõuded ja kasutamise tingimused uute elektrooniliste sidevõrkude terminaliseadmetele raadiosagedusalades 800 MHz, 900 MHz ja 1800 MHz. Seoses raadiosagedusala 800 MHz kasutusele võtmisega uute elektrooniliste sidevõrkude poolt muudeti raadiomikrofonide poolt kasutatavat sagedusala. Raadiomikrofone lubatakse kehtivas määruses sätestatu kohaselt kasutada raadiosagedusalas 470-786 MHz. Jahikoorte kaugjäljimisüsteemide tehnilisi nõudeid täiendati uue raadiosageduse lisamisega, mis võimaldab seadmeid efektiivsemalt kasutada. Esmakordselt lisati nõuded maanteeside-süsteemi raadiosagedustele raadiosagedusalas 5805-5815 MHz, need seadmed on mõeldud maanteed ja sõidukite vaheliste sidesüsteemidele teedeinfo edastuseks. Seadmete funktsionaalsuse täiendamiseks laiendati raadiosagedusalas 24,05-24,25 GHz töötavate sõidukiradarite sagedusala kuni 24,500 GHz-ni.

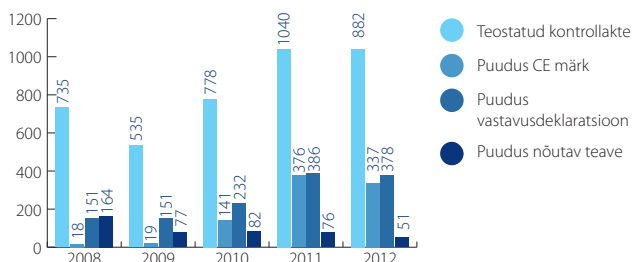
Täiendati ja ajakohastati määrust „Tehnilised nõuded sagedusloa alusel kasutatavatele raadiosagedustele“. Eelnõu kooskõlastati eelnõude info-süsteemi (EIS) kaudu detsembri lõpus ja teavitati selle ettevalmistamisest Euroopa Komisjoni. Võrreldes kehtiva määrusega lisati ühtlustatud tehnilised nõuded ja kasutamise tingimused elektrooniliste sidevõrkude tugijaamadele ja repiiteritele raadiosagedusalades 800 MHz, 1900 MHz ja 2 GHz. Esmakordselt sätestati nõuded raadiolinkide raadiosagedustele. Lisaks ajakohastati maapealsete lennujuhtimisseadmete nõudeid. Võrreldes kehtiva määrusega lisatakse eelnõuga määrusesse nõuded maandumissüsteemi MLS (Microwave Landing System) raadiosagedustele 5000-5150 MHz vastavuses ICAO konventsiooniga. Täpsustati lennu-raadionavigatsiooniseadmete rakendusi ning lisati uued asimuudimajakad ja kauguse mõõtmise seadmed.

Sideseadmete turujärelevalve

2012. aastal tegi Tehnilise Järelevalve Amet kokku 1695 aparatuuri nõuetele vastavuse kontrolli. Puudusi tuvastati 1257 korral, maale ei lastud 791 seadet ning kauplusest kõrvaldati 197 seadet.

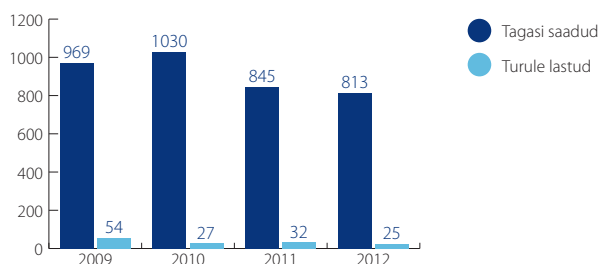
Kaupluste (sealhulgas internetikaupluste) kontrolli käigus koostati 882 kontrollakti. Erinevaid puudusi avastati 466, seejuures oli tooteid, millel tuvastati mitu erinevat puudust.

Kaupluste kontroll perioodil 2008 – 2012

Tooteohutuse kontrolli käigus edastas Maksu- ja Tolliamet Tehnilise Järelevalve Ametile 813 päringut raadioseadmete kohta, mille puhul kaheldi nõuetele vastavuses 97% kontrollitud seadmetest ei vastanud Euroopa Liidu nõuetele ning neid seadmeid maale ei lubatud.

Tooteohutuse kontroll koostöös Maksu- ja Tolliametiga perioodil 2009 – 2012

Kontrollitud seadmeteks olid peamiselt mobiiltelefonid, tahvelarvutid, GPS vastuvõtjad, raadio teel juhitud mänguasjad, juhtmeta arvuti-seadmed, lapsevalvurid, koerte piirded ja treenimiseseadmed ning väikese võimsusega raadiosaatjad.

Euroopa ühisest sageduskasutusest erinevate raadioseadmete turule laskmise kavatsusest teavitamise protseduuri käigus laekus 2012. aastal Eestile 767 teavitust, kõik need esitati läbi Euroopa Komisjoni ühtse teavitussüsteemi OSN. Teadete menetlemise käigus selgitati tootjatele ja tootja esindajatele Eestis kehtivaid raadiosageduste kasutamise nõudeid, 6 korral vastati, et seadmete kasutamine ei ole Eestis võimalik.

Paljud internetipoodidest tellitud raadio-, side- ja elektroonikaseadmed ei vasta nõuetele

Jätkuvalt on probleeme internetipoodides pakutavate elektroonika-seadmetega, sest paljud neist ei vasta Euroopa Liidus kehtivatele nõuetele ja seetõttu ei tohi neid Euroopa Liidus müüa ega kasutada. Nõuetele mittevastavaid raadio-, elektri- ja elektroonikaseadmeid

Eestisse tuua ei lubata, Maksu- ja Tolliamet hävitab need või saadab saatjale tagasi.

Eestis läbivad kõik väljastpoolt Euroopa Liitu saabunud postisaadetised tollikontrolli, mille üheks osaks on nõuetele vastavuse kontroll. Eestisse võib tuua ainult CE-märgistusega ning markeeritud raadio-, side- ja elektroonikaseadmeid. CE-märgistuse ja markeeringu olemasolu kontrollib Tehnilise Järelevalve Amet.

2012. aastal esitas Maksu- ja Tolliamet Tehnilise Järelevalve Ametile üle 800 päringu ligi 5000 seadme nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Viimastel aastatel on kõige enam nõuetele mittevastavusi tuvastatud mobiiltelefonide, tahvelarvutite, erinevate GPS seadmete (navigaatorid, jäljimiseseadmed), leedlampide, autode multimeediakeskuste ja video-registraatorite puhul. Peamiseks rikkumiseks oli Euroopa nõuetele vastava CE-märgistuse, vastavusdeklaratsiooni ning tootja identifiitseerimise võimaldavate andmete puudumine, mis viitab sellele, et seadme tehnilised nõuded on täitmata.

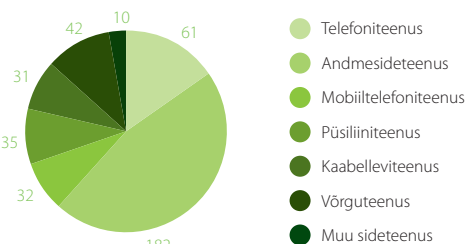
Standardimine

Standardimise osas korraldati 2012. aastal ETSI (Euroopa Standardite Instituut) Euroopa standardite EN kavandite hääletusi ja Eesti standarditeks võeti 92 uut ETSI standardit. Osaleti ETSI 54 standardikavandi hääletusel (s.h üheetapilisel hääletusel) ja 18 standardikavandi arvamusküsitlusel ning 12 liikmehääletusel. 10 korral lisati ETSI arvamusküsitlusele olevatele harmoneeritud standarditele eestikeelne pealkiri, mis on vajalik eestikeelses Euroopa Liidu Teatajas ilmuva direktiivi 1999/5/EÜ harmoneeritud standardite loetelu avaldamiseks.

SIDETEENUSED

2012. aasta märksõnaks sideteenuste turule sisenemise või lahkumise osas oli stabiilsus. Tegevuse alustamise teate esitas Tehnilise Järelevalve Ametile 15 ettevõtjat, tegevust laiendas 2 ja sideteenuse osutamise lõpetas 10 sideettevõtjat. Aasta lõpuks oli majandustegevuse registris registreeritud sideettevõtjaid 236.

Registreeritud sideteenuste jaotus 2012. aastal

4G mobiilne internet toob uue taseme teenuse kvaliteeti

Tehnilise Järelevalve Amet teostas 2012. aasta suvel mobiilse internetiteenuse andmesidekiiruste mõõtmised, et kontrollida mobiilse internetiteenuse kättesaadavust ja kvaliteeti üle Eesti. Mõõtmisteks valiti suures osas samad asukohad, mis 2011. aastal, kokku 105 punkti üle Eesti.

Mõõtmistulemused näitasid, et peaaegu kõikides mõõtepunktides oli vähemalt 3G mobiilse interneti leviala olemas ning üle 90% kohtades oli andmesidekiirus suurem kui 1 Mbit/s. Väga häid tulemusi saavutas EMT, kellel oli lisaks 3G teenusele 41% mõõtepunktides olemas ka 4G teenus, mis tõstis keskmise mõõdetud andmesidekiiruse konkurentidest ligi kolm korda suuremaks, ulatudes kuni 14 Mbit/s (2011. aastal 2,61 Mbit/s). Võrreldes 2011. aastaga on 3G võrgu leviala märgatavalt paranenud Elisal, kuid siiski oli mõnes punktis kättesaadav üksnes aeglane 2G teenus. Elisa võrgus saavutati keskmiseks allalaadimiskiiruseks 5,1 Mbit/s (2011. aastal 2,9 Mbit/s). Tele2 võrgus oli kõikides mõõtepunktides 3G teenus olemas ja keskmiseks allalaadimiskiiruseks saavutati 3,8 Mbit/s (eelmisel aastal 2,1 Mbit/s).

Kuna aasta jooksul oli meediast kuulda paljude klientide nurinat, et mobiilse interneti kasutamine muutub võrgu ülekoormuse tõttu õhtuti praktiliselt võimatuks, siis esmakordselt otsustas Tehnilise Järelevalve Amet viia läbi mobiilse interneti mõõtmised õhtusel tiptunnil ajavahemikul 15-21. Mõõtmistulemused näitasid, et õhtusel tiptunnil langeb allalaadimiskiirus mobiilsidevõrkudes ligikaudu 20% ja üleslaadimiskiirus ligikaudu 40%.

Sideteenuste tarbijate huvide kaitsmine

Tehnilise Järelevalve Ameti järelevalvetoimingute üheks põhieesmärgiks on sideteenuste usaldusväärsuse suurendamine. Jätkuvalt teeme koostööd Tarbijakaitseametiga, et tagada tarbijate huvide kaitstus saadava teenuse kvaliteedi ning usalduse osas. Koostöös Tarbijakaitseametiga

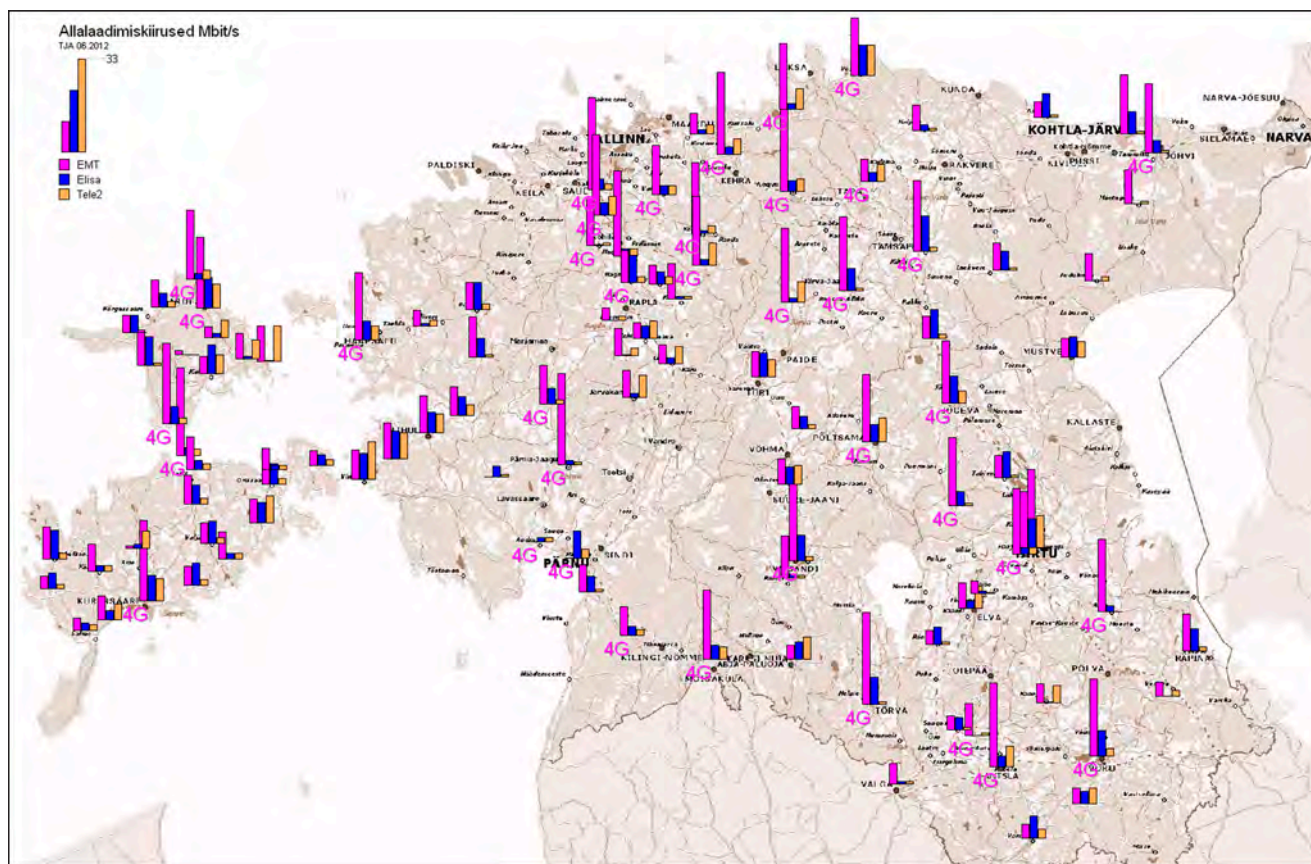
olid aasta märksõnadeks „piiramatud“ kõneminutid, „tasuta“ mobiiltelefon, väga agressiivne klientide üksteiselt üle meelitamine mobiilsideettevõtjate poolt ning tarbijate poolt mitmeti mõistetav reklaam mobiilse interneti leviala ja andmesidekiiruste osas. Antud teemade raames toimusid sideettevõtjatega mitmed kohtumised, kus leiti häid lahendusi tarbijate teadlikkuse tõstmiseks. Regulaarsed kohtumised jätkuvad ka 2013. aastal.

Elutähtsad teenused, sidevõrkude turvalisus ja terviklikkus

Vastavalt hädaolukorra seadusele on elutähtsateks sideteenusteks telefoniteenus, mobiiltelefoniteenus, andmesideteenus, ringhäälingu-teenus, kaabelleviteenus ja mereraadioside.

Sündmusi, mis oleks oluliselt mõjutanud elutähtsa teenuse osutamise toimepidevust 2012. aastal ei olnud. Esines küll märgatavaid katkestusi sideteenuste osutamisel, kuid nende ajaline kestvus oli lühike või oli sideteenuse osutamine häiritud piirkonniti ja nende mõju tervikuna ei olnud märkimisväärne.

2012. aasta oktoobris lõhuti Eestit Rootsiga ühendavad merekaablid, kahjustuse kõrvaldamiseks kulus mitu päeva, sest tuli oodata ilma paranemist. Juhtum häiris sideettevõtjate tööd (Linxtelecom Estonia OÜ ja Elion Ettevõtte AS), kes pidid oma teenuste suunamiseks teisi võimalusi kasutama, kuid tavatarbijatele selle mõju ei avaldunud.

Mobiilse interneti allalaadimiskiirused

Sertifitseerimisteenused ja digitaallalkiri

Sertifitseerimise registri toiminguid andmete muutmise osas tehti 2012. aastal 15 korral, registrisse lisati 2 uut ning arhiveeriti 7 aegunud sertifikaati, samuti korrastati ja uuendati Tehnilise Järelevalve Ameti poolt hallatavat Eesti sertifitseerimisteenuste usaldusnimekirja.

Liinirajatised

Liinirajatisete kahjustamise ning liinirajatisete avariiolukorra põhjustamisega seoses lahendas Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aastal 20 väärteteadet.

Laekunud väärteteated näitasid, et suurem osa liinirajatisete kahjustamisi leidsid aset siis, kui liinirajatisete kaitsevööndis tegutsesja omas vastavat luba ja liinirajatisete kahjustamine pandi toime olukorras, kus liinirajatis paiknes tihendatud tee- või tänava muldkehas või külmunud pinnases ehk tingimustes, kus käsitsi lahtikaevamine oli raskendatud ja aeganõudev. Samuti toimusid pinnases paikneva liinirajatisete kahjustamised kaeviku täitmise ja pinnase tihendamise käigus.

Võrreldes 2011. aastaga vähenes optiliste sidekaablite kahjustamiste kohta laekunud väärteteadete arv.

LEGAALMETROLOOGIA

2012. aastal väljastati 34 siseriikliku tüübikinnitust, sealhulgas 10 muudatust. Siseriikliku tüübikinnituse väljastamisest keeldumisi oli 6, põhjuseks mõõtevahendi nõuetele vastavuse tõendamiseks vajalike dokumentide esitamata jätmine. Lisaks väljastati 1 üksikeksemplari tüübikinnituse tunnistus.

Tolli- ja aktsiisimõõtmistes kasutatavatele mahutitele ja nendega seotud torustikele väljastati 34 nõuetele vastavaks tunnistamise teatist ja 5 teatisest keeldumist, mis hiljem said positiivse vastuse. Probleemid olid seotud taatlus- ja kalibreerimistunnistustel esitatud andmetega.

Taadelduks tunnistati 122 mõõtevahendit ning dokumentidele ja mõõtevahenditele paigaldati kokku 114 taatlusmärgist. Taadelduks tunnistamisest keeldumisi oli 50 mõõtevahendile, peamisteks põhjusteks mõõtetrafode taatlusvõimaluse olemasolu Eestis, tüübikinnituse puudumine või sellele mittevastamine.

Kinnispakkide käitlemise valdkonnas viidi läbi 26 järelevalvemenetlust, millest 5 korral alustati menetlust tarbija kaebuse alusel. Puuduseid avastati 23 ettevõttel, puuduste kõrvaldamiseks koostati 7 ettekirjutust. Peamiseks rikkumiseks oli puudulik dokumentatsioon.

2012. aastal viidi läbi kinnispakkide järelevalvekampaania. Kontrolliti 6 ökotoodete pakendajat, neist 4 toidu, 1 kosmeetika- ja 1 ehitustoodete pakendaja. Kõigis kontrollitud ettevõtetes oli puudu kinnispakkide käitlemise dokumentatsioon ja mahu järgi pakendatavate toodete korral puudus korrektne täitekoguse kontrolli süsteem 4 ettevõttel.

Tööstuskaupu pakendavate ettevõtete suhtes viidi läbi 10 menetlust, kinnispakkide käitlemise nõuete täitmises avastati puuduseid 7 ettevõttes. Kõigis 7 ettevõttes oli puudulik kinnispakkide käitlemise dokumentatsioon ja 4 ettevõttel oli ka probleeme kinnispakkide täitekoguse kontrollimiseks kasutatavate mõõtevahendite taatluskohustuse täitmisega.

Mõõtevahendite kasutusjärelvalves viidi läbi 43 menetlust ja tehti 9 ettekirjutust.

Tarbearvestite kasutusjärelvalves viidi läbi 21 menetlust ja tehti 4 ettekirjutust. Vanametalli kokkuostupunktides mitteautomaatkaalude kasutusjärelvalves viidi läbi 16 menetlust ja tehti 3 ettekirjutust puuduste kõrvaldamiseks.

2012. aastal osales Tehnilise Järelevalve Amet Euroopa legaalmetroloogia organisatsiooni WELMEC WG5 (turujärelevalve), WG6 (kinnispakid), ja WG11 (tarbearvestid) töögrupi koosolekul, kus käsitleti valdkonna aktuaalseid probleeme ja täiendati juhendmaterjale.

PIIRATUD RESSURSS: TEGEVUSED JA TULEMUSED

Planeerime ja koordineerime raadiosageduste, elektroonilise side numeratsiooni ja raudtee läbilaskevõimet ning korraldame ja kontrollime nende kasutust. Lisaks täidame rakendusüksuse rolli Euroopa Liidu raudtee arendamise struktuurifondide jaotamisprotsessis.

Avaliku raudtee läbilaskevõimet jaotame vastavalt ettevõtjate vajadustele ja ressursi olemasolule ning **määrame raudteeinfrastruktuuri kasutustasu.**

Euroopa Liidu struktuuritoetuse rakendusüksusena teostame **finantskontrolli rahastatavate raudteevaldkonna projektide üle.** Samuti jälgime projektide elluviimist vastavalt rahastamisotsusele ning tehtavate tööde ja kulude vastavust raha eraldamistingimustele.

Raadiosageduste osas tegeleme kasutuse pikaajalise planeerimisega, mis sätestatakse Eesti raadiosageduste plaanis tehnoloogia arenguks vajaliku sagedusressursi tagamiseks. Väljastame ka raadiosageduste kasutamiseks lubasid ja kontrollime nende tingimuste täitmist, samuti teostame üldist järelevalvet raadiosageduste kasutamise üle.

Numeratsiooni osas tagame numeratsiooniplaani haldamise selliselt, et ettevõtjatel oleks küllaldane ressurss numbreid oma teenuse osutamiseks. Samuti kontrollime numbrite kasutamise nõuete täitmist.

NUMERATSIOON

2012. aastal suurenes numeratsiooni kasutus, seda kõige enam mobiiltelefoninumbrite osas, mida võeti kasutusele täiendavalt 0,7 miljonit numbrit. Suurt huvi tunti numeratsiooni kasutamise õiguste saamiseks ka välisettevõtete poolt, näiteks sideettevõtjad Lätist, Soomest, Rootsist ja teistest riikidest. 2012. aastal anti välja 105 uut numbriluba, pikendati 482 ja muudeti 74 numbriluba. Kokku tehti numbrilubadega 663 erinevat toimingut, mis oli samal tasemel võrreldes 2011. aastaga. Riigilõivu laekus numbrilubadega teostatud toimingute eest 18% enam kui 2011. aastal, kogusummas 3 683 935 eurot (2011. aastal 3 054 029 eurot).

Märkida tasub, et otsa on lõppemas 5-ga algavad mobiiltelefoni-numbrid, kuid ressursi tagamiseks on juba kasutusele võetud 81 ja 82 numeratsioonialad. Väheneva trendiga on telefoninumbrite ressursi kasutus, see on seletatav üldise telefoniteenuse kasutuse langus-trendiga.

Eesti numeratsiooniresurss 2012. aasta lõpu seisuga

Numeratsiooni liik	Koguarv, tk	Broneeritud, tk	Vabad, tk	Vaba ressursi osakaal, %
Telefoninumbrid	3 100 000	893 852	2 206 148	71,2
Mobiiltelefoninumbrid	8 643 000	6 957 089	1 685 911	24,7
800 - teenusnumbrid (tarbijale tasuta teenusnumbrid)	1 018 000	1567	1 016 400	99,8
900 - teenusnumbrid (eritasuga teenusnumbrid)	10 000	209	9 747	97,9
901 - teenusnumbrid (andmesideteenuse numbrid)	10 000	7	9 991	99,9
E-faksinumbrid	1 000 000	14 000	986 000	98,6
Personaalnumbrid (kliendi määratud sideteenuse osutamiseks)	235 000	49 801	166 000	70,6
Masshelistamise teenusnumbrid	75 000	0	75 000	100
Lühinumbrid, sealhulgas:				
3-kohalised	42	7	35	83
4-kohalised	392	171	221	56
5-kohalised	668	152	516	77
6-kohalised	5	3	2	40

Numeratsiooni kasutamise kontrollimine

Numeratsiooni kasutamise kontrollimise vallas teostab Tehnilise Järelevalve Amet järelevalvet põhiliselt kahes aspektis – kas numeratsiooni kasutatakse loaga ja kas numeratsiooni kasutatakse otstarbele vastavalt. Teenuste arenguga seoses on aasta aastalt sisuline erinevus mobiiltelefoninumbrite ja telefoninumbrite vahel muutumas aina väiksemaks. Ilmekas näide selle kohta oli, kui Tele2 tuli turule Kodutelefoni teenusega, kus mobiilsidevõrgu kaudu pakutakse telefoni-teenust ning kliendile antakse telefoninumber.

Numeratsiooni loata kasutamist esines 2012. aastal teenuse osutajate hulgas suhteliselt vähe. Järelevalve käigus koostati 13 kontrollakti. Numbri lubade õigeaegse pikendamise tähtaegade vastu eksis ainult 2 numeratsiooni kasutajat, kelle suhtes algatati väärteoasjad.

2012. aastal jätkus sideettevõtjate kontroll numeratsiooni kasutamise otstarbe seaduslikkuse üle.

Esines endiselt juhtumeid, kus sideettevõtjad andsid numbri kasutusele välismaistele klientidele, kes kasutasid neid numbreid rahvusvaheliste eritariifsete teenuste osutamiseks.

Algatati kolm väärteomenetlust ja tehti üks ettekirjutuse hoiatus.

Koostöös Eesti kui ka välismaiste sideettevõtjatega võeti ette vajalikke toiminguid petuskeemide vähendamiseks. Petuskeemidega ja numbrite väärkasutusega tekitati helistajatele suuri arveid või kahju kõnet algatavale sideettevõtjale. Kasutusele võetud abinõude tulemusena on teadete arv Eesti numbrite kasutamise kohta petuskeemides võrreldes 2011. aastaga vähenenud.

Selleks, et vähendada Eesti numeratsiooni kasutust pettusteks, leidis Tehnilise Järelevalve Amet, et on vajalik muuta elektroonilise side seaduse mõningaid sätteid, mis reguleerivad numeratsiooni efektiivset kasutamist, numbriloo väljastamist ning kehtetuks tunnistamist. Vastavasisuliste ettepanekute koostamisega alustati 2012. aastal.

Numbri liikuvus

Tehnilise Järelevalve Ameti ülesandeks on tagada numbriliikuvuse protsessi häireteta toimimine, lahendada selle käigus tekkinud probleeme ning pidada arvestust numbriliikuvuses tehtud toimingute üle.

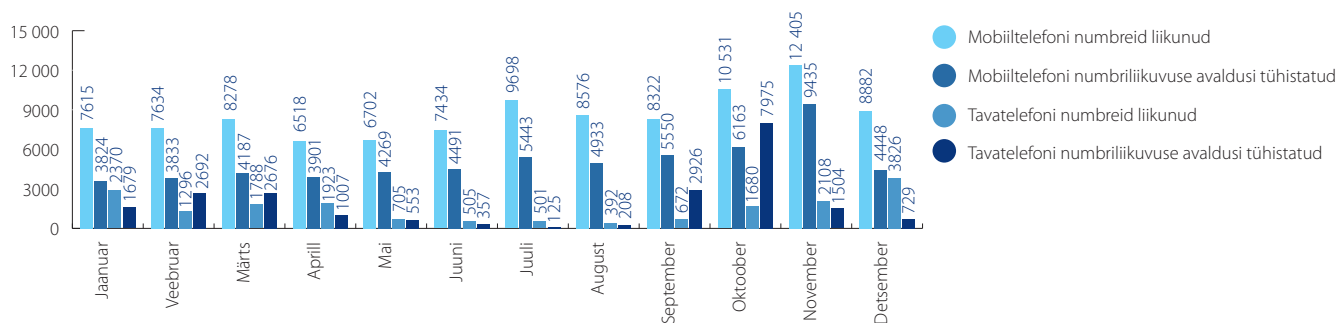
2012. aasta jooksul teisel aastal ühest võrgust teise kokku 120 368 numbrit, mis teeb kuus keskmiselt 10 000 numbrit teisaldust. Märkatavalt kasvas mobiiltelefoninumbrite teisalduste aktiivsus. Esimest korda ületas aasta jooksul liikunud mobiiltelefoninumbrite arv 100 000 piiri.

Teenusnumbrite teisaldamise võimalust kasutati ära minimaalselt – vaid seitse numbrit teisaldati aasta jooksul, seejuures kuulusid kõik need numbrid numeratsioonialasse 800.

Numbri üleviimise aeg püsis eeskujulikult lühike – keskmiselt 5-6 tööpäeva.

2012. aasta algusest lõppes üleminekuprotsess 70 algusega personaalnumbrite pikkuse osas. Enam ei tohi olla kasutusel seitsmekohalisi 70 algusega personaalnumbreid.

2012. aasta numbriliikuvus kuude lõikes

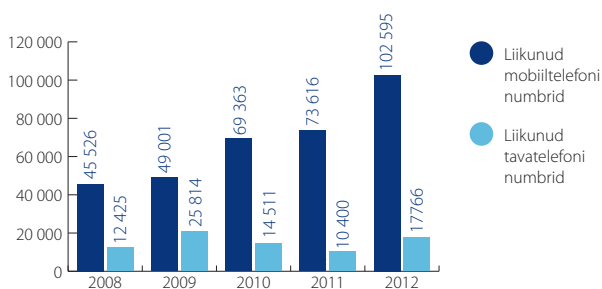

Sarnaselt eelmiste aastatega oli ka 2012. aastal suhteliselt palju numbri teisaldamise taotluste tühistamisi, kokku 82 908 taotlust. Tühistamise peamiseks põhjuseks oli numbri teisaldamisest vabatahtlik loobumine kliendi poolt, mis saavutati sideteenuse pakkujatega hinnapakettide läbirääkimiste tulemusena.

2012. aastal jätkus ka numbriliikuvuse nõuete jälgimine. Tihedas konkurentsis tuli ette olukordi, kus kliendi tagasivõitmiseks tühistasid sideettevõtjad numbriliikuvuse ilma kliendi nõusolekuta. Tehnilise Järelevalve Ametile laekus sel põhjusel mitmeid kaebuseid ning avastati numbriliikuvuse nõuete rikkumisi, mille osas algatati sideettevõtjate suhtes viis väärtemenetlust.

Üldiselt toimib Eestis numbriliikuvus nõuetekohaselt. Numbri ühest võrgust teise toomine on aasta-aastalt muutunud tarbijale mugavamaks ning vähem aega nõudvamaks. Kui tavatelefone numbrite osas on trend suhteliselt stabiilne, siis mobiiltelefoninumbrite osas aktiivsus pidevalt kasvab.

Numbriliikuvus perioodil 2008-2012

SAGEDUSHALDUS

Tehnilise Järelevalve Amet osales Maailma Raadiokonverentsil Genfis

2012. aasta jaanuaris-veebruaris toimus Genfis Maailma Raadiokonverents (WRC-12), mida korraldab Rahvusvaheline Telekommunikatsiooni Liit (ITU). WRC on iga kolme-nelja aasta tagant kokku kutsutav ITU liikmesriikide raadiosageduste kasutamist koordineeriv konverents eesmärgiga ajakohastada raadioside eeskirja, mis reguleerib rahvusvahelisel tasandil raadiosageduste ja satelliidi orbiitide kasutamist. Konverentsil osalesid 165 ITU liikmesriigi delegatsioonid ja üle 100

infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni valdkonnaga seotud organisatsiooni üle maailma, kokku üle 3000 delegaadiga. Eestit esindasid konverentsil Tehnilise Järelevalve Amet, Kaitsejõudude Peastaap ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Maailma Raadiokonverents (WRC-12) Genfis

Konverentsil vaadati üle ja muudeti rahvusvahelist raadiosageduste kasutamise regulatsiooni eesmärgiga tagada võimalikult efektiivne raadiosageduste kasutus, uute tehnoloogiate kasutuselevõtt ja sideteenuste kättesaadavus võimalikult paljudele inimestele kõikjal ja igal ajal.

Eestile olulised päevakorrapunktid olid rahvusvahelise regulatsiooni lihtsustamine, mehitamata lennuseadmete sagedusvajadused, digitaal- tehnoloogia kasutuselevõtt meresides, 800 MHz sagedusala mobiilside kasutuse võimalikult kiire kasutuselevõtt ja raadiohäirete välistamine 160 MHz sagedusalas kosmoseradarite kasutuselevõtu puhul. Konverents kulges Eestile edukalt. Eesti lisati tänu heale eeltööle (läbirääkimised ja koordineerimine Venemaaga) sagedustabeli allmärkusesse 5.316A, mis võimaldab seda algselt ringhäälingu sagedusala juba enne 2015. aastat kasutada mobiilseks andmesideks. Kosmoseseire radarite kasutamise võimalus 160 MHz sagedusalas anti koos kohustusega nende kasutus naaberriikidega eelnevalt kooskõlastada, mis tagab kaitse Eesti kasutajatele. Lennusides määrati sagedusala mehitamata lennuseadmetele (UAV) sagedusala 5 GHz ja otsustati teemat edasi arutada järgmisel konverentsil. Meresides muudeti VHF kanalite plaan, et toetada digitaal- tehnoloogia kasutamist ning simplekssidele lisakanalite kasutuselevõtmist ning nähti ette lühilaine sagedusala digitaalseks andmesideks alates 2017. aastast. Konverentsi käigus avanes võimalus peale läbirääkimisi Venemaaga lisada Eesti sagedustabeli allmärkusesse 5.296, mis võimaldab rahvusvahelist kaitset sagedusala 470-790 MHz töötavatele ringhäälingut toetavatele rakendustele (nt raadiomikrofonid).

Lisaks määrati konverentsil olulisemate teemadena sagedusalad erinevateks teadusuuringuteks, sh ookeani seire radaritele sagedusalas alla 50 MHz, laiendati lennunduse sagedusalade kasutusvõimalusi ja eraldati raadioamatööridele sekundaarsel alusel uus sagedusala 472 - 479 kHz.

Raadiosageduste kasutuse lihtsustamine lükati edasi järgmisele konverentsile, kuna osade regioonide arvates tuleb seda teemat põhjalikumalt uurida.

Järgmine Maailma Raadiokonverents toimub 2015. aastal.

Dubais toimus Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu ülemaailmne konverents

2012. aasta detsembris toimus Dubais Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu teine ülemaailmne konverents- Maailma Telekommunikatsiooni Konverents (WCIT, World Conference on International Telecommunications). Konverentsi eesmärgiks oli rahvusvahelist fikseeritud sidet reguleeriva lepingu International Telecommunications Regulation (ITR) ajakohastamine, kuna kehtiv redaktsioon kinnitati 1988. aastal ja sellest ajast on telekommunikatsiooni arengus toimunud palju muutusi, sealhulgas ettevõtete erastamine ning uute tehnoloogiate kasutuselevõtmine.

Konverentsil osalesid 151 ITU liikmesriigi delegatsioonid kokku ligi 1600 delegaadiga. Eestit esindasid konverentsil Tehnilise Järelevalve Amet ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Oluline oli ka Välisministeeriumi abi kogu konverentsi jooksul.

Eesti ühines konverentsile esitatud Euroopa ühisettepanekutega, mille põhiliseks sisuks oli olemasoleva lepingu lihtsustamine, välja arvatud osad, mis telekommunikatsiooniettevõtete erastamise tõttu enam ei kuulu riikide kompetentsi. Samuti ühines Eesti ettepanekutega muuta vajalikke lepingu osi nii, et need tagaksid tehnoloogia ja teenuste piiranguteta arengu tulevikus. Oluline oli seejuures Euroopa seisukoht, et antud lepingu ulatust ei laiendataks teistesse valdkondadesse, näiteks sisuküsimustesse. Samuti pidas Euroopa oluliseks, et interneti regulatsioon jääks sellisena nagu ta on ja ei oleks kajastatud uues lepingus.

Sarnastel positsioonidel olid ka enamus arenenud riike, sh USA, Kanada, Jaapan, Austraalia ja paljud Lõuna-Ameerika ning Aasia riigid. Samas esitati ka teistsuguseid ettepanekuid, mis käsitlesid nii interneti regulatsiooni muutmist, telekommunikatsiooni sisu kontrollimist kui telekommunikatsiooniteenuste ja võrkude siseriiklikku reguleerimist.

Kuna ettepanekud ja seisukohad olid vastandlikud, kujunes konverents väga pingeliseks. Kuigi väljatöötatud lepingut võib põhiosas tänu konverentsi esimehe ja liikmesriikide pingutustele lugeda heaks ja progressiivseks, tekitas konverentsi viimastel päevadel lepingusse lisatu olukorra, kus lepingule kirjutasiid alla 89 riiki, kuid 55 riiki, sealhulgas kõik Euroopa Liidu riigid, lepingule alla ei kirjutanud.

Hoolimata sellest, et Eesti lepingule alla ei kirjutanud, ei saa konverentsi pidada läbikukkumiseks, kuna väljatöötatud leping on valdavalt telekommunikatsiooni arengule siiski kaasaaitav ja selles sisalduvad probleemsed mitmeti tõlgendatavad sätted ei mõjuta loodetavasti telekommunikatsiooni arengut tulevikus. Kuna enamus lepingus käsitletud teemasid lahendatakse Eestis ettevõtete vaheliste kommertslepingutega, siis olulist mõju meie telekommunikatsioonimaastikule WCIT tulemused ei oma.

Tehnilise Järelevalve Amet korraldas Tallinnas ECC töökoosoleku

2012. aasta mais-juunis kogunes Tallinnas ECC (Electronic Communications Committee) töörühm. ECC on Euroopa Postside ja Telekommunikatsiooni Administratsioonide Konverentsi (CEPT) autonoomne komitee, mis tegeleb elektroonilise side valdkonna küsimustega. ECC-sse kuuluvad CEPT liikmesriikide regulaatorid, Euroopa Komisjoni nõunikud ja erinevate rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad.

ECC viimaste aastate peamiseks aruteluteemadeks on tihedas koostöös Euroopa Komisjoniga olnud digitaalse dividendi kasutusele võtmine ja regulatsiooni uuendamine ning välja töötamine uutele lairiba- tehnoloogiatele, tänu millele on muuhulgas võimalik täna mobiilset andmesideteenust pakkuda peaaegu kõikides Eesti mobiilsidoperaatoritele eraldatud sagedusalades.

Lähituleviku arenguid silmas pidades tegeleb ECC aktiivselt kognitiivsete raadiosüsteemide ja tarkvaraliselt juhitavate raadioseadmete kasutusele võtmise võimaluste uurimisega, et muuta raadiospektri kui piiratud ressursi kasutamine võimalikult efektiivseks. Lisaks töötatakse välja lahendusi, et leida harmoneeritud sagedusi avaliku julgeoleku lairibateenuste vajaduste rahuldamiseks.

Eesti ja Läti sideadministratsioonid sõlmisid koordineerimiskokkuleppeid

2012. aasta septembris toimusid Riias Eesti ja Läti sideadministratsioonide läbirääkimised liikuva maaside ja ringhäälingu sageduste kasutamise koordineerimise teemadel. Läbirääkimiste tulemusena jõuti kokkuleppele sagedusalade 450.000-457.475/460.000-467.475 MHz ja 790-862 MHz kasutamise ning edaspidise tegevuskava osas.

Detsembris toimusid Tallinnas jätkuläbirääkimised, mille peamiseks teemadeks olid koordineerimislepingute uuendamine ja sõlmimine lairibasüsteemide kasutamiseks erinevates sagedusalades.

Jätkuläbirääkimiste tulemusel:

- Sõlmiti FM raadioringhäälingu leping, mis paneb paika riikidevahelised FM raadiojaamade koordineerimise põhialused ning lihtsustab ja kiirendab Lõuna-Eestis uue sagedusressursi leidmist ja kasutusele võtmist.
- Tehti lepingu muudatused lairibasüsteemide kasutamiseks sagedusalades 900 MHz ja 1800 MHz eesmärgiga kasutada neid alasiid lisaks GSM-le ka mobiilse interneti tarbeks. Tänu lepingu muudatusele tekib Eesti sideoperaatoritel võimalus piiräärsetel aladel sagedusressursi efektiivsemaks kasutamiseks mobiilse interneti teenuste pakkumisel.
- Täpsustati tegevusi 800 MHz sagedusala kasutamise osas – Läti plaanib sulgeda 800 MHz sagedusala DigiTV jaamad, mis segavad Eestis mobiilse interneti kasutamist selles sagedusala. Kahjuks on ühe televisioonikanali sulgemise aeg märkimisväärselt pikk – 2015. aasta esimene poolaasta.

Sageduslubade menetlemine

Sageduslubadega tehtud toimingute arv on viimastel aastatel püsinud stabiilsena.

2012. aastaks prognoositi sageduslubade toimingute eest riigilõivu 1 900 000 EUR, kuid laekus märgatavalt üle plaanitu – 1 923 704,27 EUR.

Sageduslubade menetlemise statistika perioodil 2009-2012

	2009	2010	2011	2012
Uute lubade väljastamine	465	445	428	350
Lubade kehtivuse pikendamine	3514	3376	3424	3362
Lubade kehtivusaja ennistamine (õigeaegselt pikendamata)	-	171	259	187
Kehtivate lubade andmete või tingimuste muutmine	436	427	472	375
Lubade andmisest või pikendamisest keeldumine	31	13	9	3
Loa valdaja soovil tühistatud load	100	64	50	27
Amatöörraadiojaama tööload	413	224	127	284
Raadiamatööri harmoneeritud kvalifikatsioonitunnistus	17	21	5	4
Naaberriikidele sageduste koordineerimine	498	739	495	926
Eestile sageduste koordineerimine	347	394	497	571
Notifitseerimine	182	46	85	59

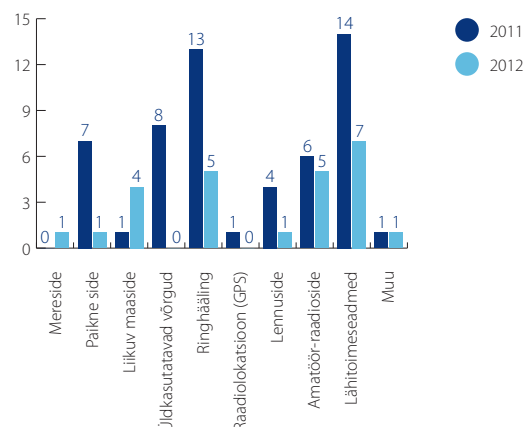
Raadiosageduste järelvalve

2012. aasta järelvalve oli tihedalt seotud 4G mobiilside tehnoloogiale (LTE) üleminekuga Eestis. Aasta alguses kontrolliti esimese Eesti 4G võrgu nõuetele vastavust. AS EMT täitis oma kohustused rajada aasta alguseks vähemalt 100 LTE tugijaama 2,5 GHz sagedusalas. 2013. aastal jätkub selle sageduse LTE kontroll juba palju suuremas mahus, sest lisaks EMT-le peavad esimesed tugijaamad üleval olema ka AS-I Tele2 ja AS-I Elisa, kusjuures uusi tugijaamu peab olema vähemalt 385.

Aasta teises pooles oli peamiseks ülesandeks 800 MHz konkurssi tarbeks tehtud Läti digitaaltelevisiooni saatjate mõõtmised. Kuna lähinaabrid niipea seda sagedusvahemikku LTE jaoks ei eralda, on oluline leida lahendus, et ka Lõuna-Eesti elanikud saaksid probleemideta kasutada kiire traadita andmeside võimalusi.

2012. aastal kahanes märkimisväärselt häireteadete arv võrreldes 2011. aastaga. Kahanevas trendis on see näitaja viimastel perioodidel pidevalt olnud, kuid 2012. aasta oli esimene kord, kus Tehnilise Järelevalve Amet hakkas süstemaatiliselt häireteateid jälgima. Kaebusi digiteleviisiooni levi kohta oli ligikaudu 50, mida on viis korda vähem, kui 2011. aastal. See näitab, et inimesed on kohanenud uue televisiooni edastusviisiga ja teinud vajalikud muudatused ning seadistused üleminekuks. Siinjuures on oluline, et kõikide häireteadete puhul oli tegemist inimese enda antennisüsteemi veaga. Kui jätta kõige levinumad digiteleviisiooni kaebused välja ja vaadata läbilõiget teistest häireteadetest, siis ka siin on näha kahekordset vähenemist.

Häireteated perioodil 2011-2012

2012. aasta üheks märkimisväärsimaks järelevalvetööks oli EMHI Harku ilmaradarile põhjustatud häirete otsimine. Häire lahendamine jätkub ka 2013. aastal. Suure tõenäosusega tekitavad häireid 5 GHz sagedustel töötavad WiFi ruuterid ja internetiteenuse pakkuja raadiolingid, mille avastamine on väga keeruline. Tegemist on terves maailmas väga levinud probleemiga ja seega saame oma praktika ja kogemustega ka teistele riikidele abiks olla.

Jätkusid ka juba mitmendat aastat korraldatud FM raadioringhäälingu saatjate mõõtmised, millega kontrollitakse vähemalt korra aasta jooksul üle kõik 167 Eestis asuvat ringhäälingu saatjat. Kui siiani on vaadatud eelkõige seda, et saatjad töötaksid määrusega kehtestatud spektrimakis, siis 2013. aastal on plaanis korraldada suurem järelvalvekampaania, millega hinnatakse ka kiirgusvõimsuste nõuetele vastavust.

FM raadioringhäälingu saatjate mõõtmised

Amatöör-raadioside

2012. aastal tegi Tehnilise Järelevalve Amet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ettepaneku täiendada määrust „Raadiokutsungite moodustamise ja väljastamise kord“, et viia see vastavusse WRC-12 ja ITU-R soovustega. Määruse muudatused on teadmiseks raadioamatööridele nende igapäevases tegevuses, kuna nad kasutavad raadioside pidamisel raadiokutsungeid. Määruse muudatus võeti vastu 21.12.2012 ja see jõustub 2013. aasta jaanuaris.

Lisaks tegi Tehnilise Järelevalve Amet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ettepaneku muuta määrust „Raadioamatööride kvalifikatsiooni andmise ja raadiosageduste amatöör-raadioside otstarbel kasutamise kord“. Muudatused kooskõlastati Eesti Raadiamatööride

Ühingu. Määruse muudatusega viiakse amatöörraadiojaama tööloa kehtivusaeg kooskõlla elektroonilise side seadusega (endise 3 aasta asemel 5 aastat), tööloa andmine pikeneb 15 tööpäeva asemel kuue nädalani ning raadioamatööride kasutusse lisatakse sagedusala 472-479 kHz e.i.r.p.-ga kuni 1 W.

RAUDTEEINFRASTRUKTUUR

Raudteeinfrastruktuuri kasutustasu

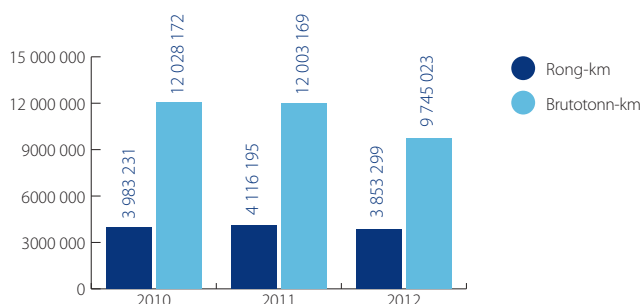
Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate kulud tõusid 2012. aastal alanud liiklusgraafikuperioodil varasemaga võrreldes ligikaudu 10%. Kogukulude suurenemise peamisteks põhjusteks olid prognoositav inflatsioon ning raudteeinfrastruktuuri tehtud investeeringute kulud.

Vastavalt meetodikale hindas Tehnilise Järelevalve Amet enne kasutustasu määramist majanduse hetkeseisu ning tulevikuprognoose, mille raames tuvastati, et lähitulevikus ei ole oodata hinnakasvu aeglustumist. Sellest tulenevalt otsustati prognoosida raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate tegevuskulud Statistikaameti poolt avaldatud viimase majandusaasta tarbijahinnaindeksi (5%) võrra suuremaks.

Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate lõikes avaldasid tehtud investeeringutest suurimat mõju kogukuludele AS Eesti Raudtee puhul Koidula raudteepiirijaama soetamine, Euroopa Liidu struktuurifondide abiga ehitatud reisijate ooteplatvormid Tallinn-Tapa raudteeliinil ning alustatud elektrifitseeritud raudteeliinide kontaktvõrgu rekonstrueerimistööd. Edelaraudtee Infrastruktuuri AS suurimaks investeeringuks oli Türi-Viljandi raudteelõigu rekonstrueerimine, mis on samuti kaasrahastatud Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist. Vastavalt meetodikale ei arvestata Euroopa Liidu struktuurifondide poolt eraldatud toetusi kasutustasu määramisel kuludesse kogu ulatuses, vaid üksnes osas, mis on raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja enda kanda (n-ö omafinantseeringu osa).

2012. aastal alanud liiklusgraafikuperioodil määrati sarnaselt eelmistele perioodidele AS Eesti Raudtee raudteeinfrastruktuuri prognoositud kasutustasu ühikuhindadeks meetodikas kehtestatud alampiirid, kuna kaubavedajate poolt oli taaskord taotletud märkimisväärselt rohkem läbilaskevõimet, kui tegelik raudteeinfrastruktuuri kasutus seda näitab. Samas esitab raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja igakuiselt Tehnilise Järelevalve Ametile tegeliku läbilaskevõime kasutuse, millest lähtuvalt määratakse täpsustatud kasutustasu, mis annab täpsed ühikuhinnad ning on aluseks infrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteeeveo-ettevõtjatele arvete esitamisel. Lähtuvalt asjaolust, et kasutustasu ühikuhinnad on otseselt seotud raudteeinfrastruktuuril veetud brutotonn-kilomeetrite ja rong-kilomeetrite koguarvuga, suurenesid 2012. aasta kasutustasu ühikuhinnad võrreldes eelmise aastaga püsikulude osas ligi 16% ja muutuvkulude osas ligi 25%. Põhjuseks kaubavedude vähenemine alates juunikuust ning sellega seoses ka veetud brutotonn-kilomeetrite ja rong-kilomeetrite koguarvu vähenemine.

Kaubaveo-ettevõtjate poolt veetud mahud AS Eesti Raudtee infrastruktuuril perioodil 2010-2012

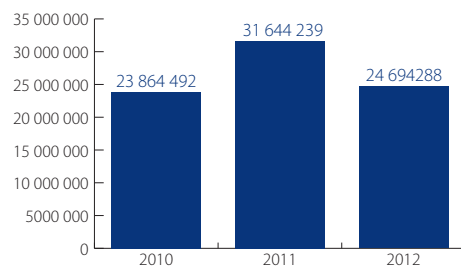
Raudteeprojektid

2012. aastal jõudsid lõpule esimesed raudteeinfrastruktuuri investeerimisprojektid. Valmisid nii rekonstrueeritud Tallinn-Tapa kui ka Türi-Viljandi raudteelõigud. Jätkus muuhulgas reisijate ooteplatvormide ümberehitamine 550 mm kõrgusteks. Aasta lõpu seisuga jäid rekonstrueerimata veel suurem osa ooteplatvormide Tapa-Narva ning Tallinn-Pärnu suunal. Need ooteplatvormid valmivad eeldatavalt 2014. aasta alguseks, mil kogu raudteevõrgustikul hakkavad sõitma uued Stadler Flirt tüüpi reisirongid. Esimesed rongid testsõitude tegemiseks jõudsid Eestisse 2012. aasta lõpus ning kasutusele on plaanis need võtta alates 2013. aasta suvest.

2012. aastal jätkus Lääne-Harjumaal elektrirongide kontaktliinide rekonstrueerimine ning ühtlasi alustati Tallinn-Paldiski ja Keila-Vasalemma liinidel rööbasteede rekonstrueerimisega.

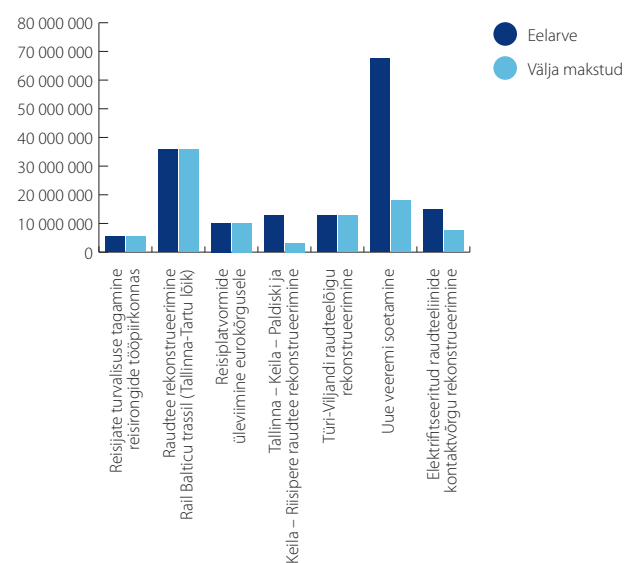
Seoses projektide elluviimise lõpptähtaja lähenemisega on intensiivne väljamaksete periood lõppemas, mistõttu tehti 2012. aastal vähem väljamakseid, kui 2011. aastal.

Euroopa sotsiaalfondi väljamaksete perioodil 2010-2012

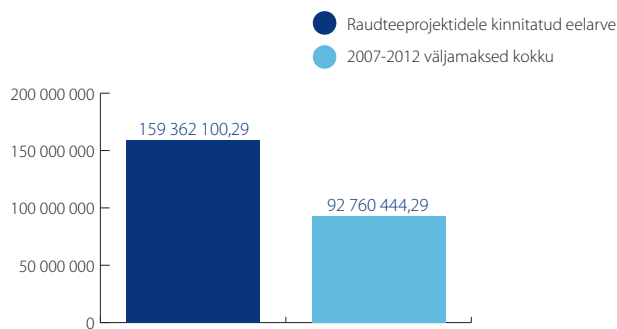
Allikas: SF kesksüsteem

Eelarve ja väljamaksete võrdlus projektide lõikes 2012. aastal

Allikas: SF kesksüsteem

Eelarvest kasutatud vahendid perioodil 2007-2012

Allikas: SF kesksüsteem

2012. aastal võttis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium vastu otsuse, et transpordivaldkonnas Euroopa Liidu abifondide rahastamist koordineerivate rakendusüksuste ülesanded koondatakse Tehnilise Järelevalve Ametisse. Alates 2013. aasta algusest hakkab amet koordineerima veeteede ja sadamate infrastruktuuri ning laevade soetamisega seotud investimisprojekte. 2014. aastal lisanduvad ka senised Maanteeameti rakendusüksuse funktsioonid.

Lisaks Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi ja Regionaalarengu Fondi rahastatavatele projektidele oli Tehnilise Järelevalve Amet 2012. aastal aktiivselt tegev ka Eesti, Läti ja Leedu laiaulatusliku ühisprojekti – uue 1435 mm rööpmelaiusega Rail Balticu raudteeliini – rajamise ettevalmistustöödes. Aasta alguses loodi rahvusvaheline rakkerühm (Task Force), mille eesmärgiks on rahvusvahelise koostöö koordineerimine Rail Balticu projekti raames. Tehnilise Järelevalve Amet osales aktiivselt rakkerühma töös ning projekti raames kuulutati välja ka kaks riigihanget.

Rail Balticu ühissettevõtte asutamisega seotud uuringu eesmärgiks on analüüsida ühissettevõtte asutamisega seonduvaid juriidilisi ja majanduslikke aspekte, käsitleda ettevõtte struktuuriga seonduvat ning selgitada välja ettevõtte kõige optimaalsem juhtimisstruktuur. Uuringu lõpptulemusena on võimalik teha otsus ühissettevõtte paiknemise, struktuuri ning tulevase rahastamise kohta.

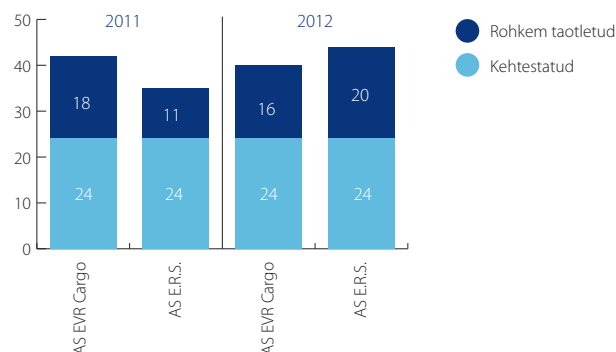
Samuti kuulutati välja riigihange Harju, Rapla ning Pärnu maakondade teemaplaneeringute koostamiseks, mille raames määratakse ära lõplik 1435 mm rööpmelaiusega raudteeliini trass ning koostatakse ka raudtee eelprojekt. Pärast nimetatud tööde valmimist saab alustada projekteerimis-ehitushangetega, et oleks võimalik uue raudteeliini ehitamist alustada Euroopa Liidu finantsperioodi 2014-2020 jooksul.

Uue Rail Balticu liiniga seotud tegevusi toetab Euroopa Liit TEN-T projekti „Euroopa standardrööpmelaiusega liini Rail Balticu (Eesti raudteelõiku) käsitlevad uuringud” raames 50% ulatuses.

Raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime

Raudteeinfrastruktuuri läbilaskevõime kasutamise tingimused ja läbilaskevõimet taotlevate ettevõtete arv ei ole viimaste aastate lõikes oluliselt muutunud. Ettevõtjad taotlevad liiklusgraafikuperioodiks läbilaskevõimet konservatiivselt, st üksnes enda minimaalse veovajaduse rahuldamiseks. Seejuures opereeritakse jooksva kalendrikuu taotlustes märksa suuremate läbilaskevõime vajadustega, eesmärgiga planeerida vedusid võimalikult optimaalselt.

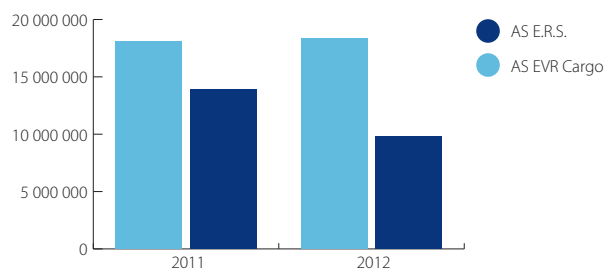
Jaotamata läbilaskevõime osade eraldamise taotluste arv 2011. ja 2012. aasta võrdluses

2012. aasta detsembris muutis Tehnilise Järelevalve Amet koostöös ettevõtjatega jaotamata läbilaskevõime osade eraldamise taotluste esitamise tingimusi ja seeläbi muudeti vedude planeerimist senisest veelgi paindlikumaks.

Turul tegutsevate suuremate veoettevõtjate lõikes olid veomahtude muutumised erinevad. AS EVR Cargo kaubavood suurenesid 2012. aastal võrreldes 2011. aastaga 1,69%, samas AS E.R.S. poolt veetavate kaupade kogumaht vähenes 30%. Seega kokkuvõtteks kaubavood vähenesid 2012. aastal võrreldes 2011. aastaga.

Veomahtude muutus AS Eesti Raudtee infrastruktuuril 2011. ja 2012. aasta võrdluses

Tehnika lahtisel veeremil Ülemiste jaamas
(autor: Rain Dorbek)

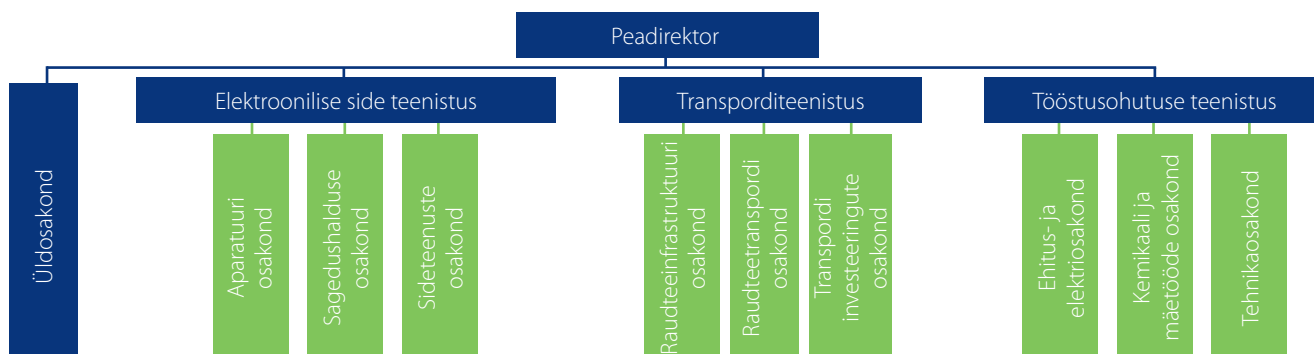
ÜLEVAADE ORGANISATSIOONIST: STRUKTUUR, AMETNIKUD JA EELARVE

Tehnilise Järelevalve Ameti struktuuri kuulus 2012. aastal kolm teenistust: elektroonilise side teenistus, raudteeteenistus ja tööstusohutuse teenistus. Teenistused on omakorda tegevustepõhiselt jaotatud osakondadeks ning nende tööd toetab üldosakond. Tehnilise Järelevalve Ameti struktuur on üles ehitatud eesmärgiga suurendada sünergiat, tõsta järelevalveprotsesside efektiivsust ja ühtlustada juhtimistasemed.

2013. aastast alustame uue struktuuriga, kus senise raudteeteenistuse asemel on transporditeenistus kolme osakonnaga – raudteefrastruktuuri osakond, raudteetranspordi osakond ja transpordi investee-

ringute osakond. Muudatuse tingis Tehnilise Järelevalve Ameti tegevuse laienemine transpordivaldkonnas – 2013. aastast koondatakse lisaks raudteeprojektidele järk-järgult ka muude Euroopa Liidu vahenditest rahastatavate transpordivaldkonna projektide järelevalve Tehnilise Järelevalve Ametisse. Aastal 2013 laieneb meie tegevusvaldkond merendus- ja veeteede projektide võrra. Koondumise peamine eesmärk on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalas tegutsevate asutuste tegevusvaldkondi vähendades loobuda kõrvalülesannetest ning keskenduda põhiülesannete täitmisele ning seeläbi tõsta europrojektide rakendamise ja järelevalve kvaliteeti ning tõhustada välisvahendite juhtimissüsteemi.

Tehnilise Järelevalve Ameti struktuur alates 2013. aastast

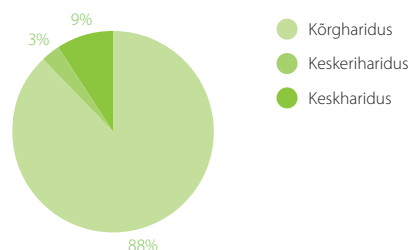
Klientidele ja koostööpartneritele avalike teenuste kasutusmugavuse kindlustamiseks jätkasime 2012. aastal elektroonsete menetluste ning infosüsteemide arendamist. Testisime nii asutusesiselt kui partnerite kaudu 2011. aastal kasutusele võetud e-teenuste keskkonda (<http://emoodul.tja.ee/web/>) eesmärgiga muuta teenuste kasutamine võimalikult kiireks ja mugavaks. E-teenuste arendustegevus jätkub ka 2013. aastal. E-teenuste keskkonna eesmärgiks on pakkuda kompaktselt ja mugavat elektroonset suhtluskanalit, kus on nii eraisikutel kui ettevõtetel võimalik reaalajas saada täielik ülevaade nende tegevusega või neile kuuluvate seadmetega seotud registriandmetest ja taotluste mentlustest. E-teenuste keskkonnas saab algatada erinevaid raudtee, tööstusohutuse ja elektroonilise side valdkondade menetlus-toiminguid, mida varem tuli teha paberkandjal tavapostiga või e-postiga.

AMETNIKUD

Tehnilise Järelevalve Ametis töötas 2012. aasta lõpus 88 ametnikku. Aasta jooksul võeti tööle 7 uut ja lahkus 6 ametnikku. Ametnikud on meie kõige olulisem ressurss, mille oskuslik rakendamine tagab organisatsiooni eduka toimetuleku ülesannete täitmisel ja probleemide lahendamisel.

Haridustaseme jaotuses oli 2012. aastal kõrgharidusega ametnikke 77, moodustades 88% kõigist töötajatest. Ametnike üldine haridustase on tööülesannete täitmiseks küllaldane, samas vajavad ametnikud lähtuvalt töö spetsiifikast täiendavat õigusalasest koolitust.

Ametnike jaotus hariduse järgi 2012. aastal

Ametnike arendamisel on prioriteediks professionaalsete ja meeskonnatöö oskuste täiendamine. Iga ametnikku toetatakse võimaluste piires tema isiklikus karjääris ja enese ametialasel arendamisel. Ametnike pädevuse suurendamiseks korraldasime koolitusi, kus oma teadmisi jagasid nii Tehnilise Järelevalve Ameti töötajad kui ka eksperdid väljastpoolt asutust. Koolituste mahud suurenevad iga-aastaselt,

peamiselt Euroopa Liidu struktuurfondide ning Põhjamaade Ministrite Nõukogu toetusel.

2012. aastal viisime ametnike teadmiste ja oskuste arendamiseks läbi koolitusi kokku 30 406 euro ulatuses, millest 11 000 eurot tuli toetustena Põhja- ja Baltimaade avaliku halduse mobiilsusprogrammist. 2012. aastal toimunud koolitustest moodustasid kõige suurema osa asutuse põhitegevusega seotud koolitused. Ametnike töö efektiivsuse, kvaliteedi ja tulemuslikkuse tõstmise eesmärgil korraldati haldus- ja väärtemenetluse ning normitehnika ja õiguskeele koolitusi.

Põhja- ja Baltimaade avaliku halduse mobiilsusprogrammi toetusel käisid elektri- ja ehitusosakonna ning raudteeteenistuse ametnikud Norras ja Rootsis, kus tutvuti Euroopa Liidu seadusandluse rakendamise ja sellest tuleneva järelevalve teostamisega ning omandati kogemusi ja teadmisi Eesti järelevalvesüsteemi tõhustamiseks.

Toimus ka mitmeid sisekoolitusi ametnike oskuste ja teadmiste parendamiseks ning organisatsiooni arendamiseks.

Lisaks ametialasele kompetentsusele peame organisatsiooni edu tagamisel väga oluliseks häid suhteid kollektiivis, mistõttu korraldame igal aastal organisatsioonisiseseid suhteid arendavaid ettevõtmisi. Tehnilise Järelevalve Ametis on traditsiooniks saanud parima kolleegi valimine, fotokonkurss, asutuse aastapäeva tähistamine ning osalemine riigiametnike spordivõistlustel.

RIIGILÕIVUDE LAEKUMISED RIIGIEELARVESSE

2012. aastal laekus riigilõive Tehnilise Järelevalve Ameti toimingute eest 5 887 470 eurot.

Toiming	Riigilõiv
Kaevandamiseseaduse alusel teostatavad toimingud	262
Tüübikinnitustunnistuse väljastamine, muutmine ja pikendamine	1182
Lõhkematerjaliseaduse alusel teostatavad toimingud	5829
Raudtee ja raudteeveeremi registrisse kandmine ning ehitus- ja kasutusloa väljaandmine	263 075
Ohutustunnistuse väljastamine, muutmine, pikendamine	8628
Digitaalalkirja seaduse alusel teostatavad toimingud	38
Elektroonilise side seaduse alusel sagedustega seotud toimingud	1 923 704
Elektroonilise side seaduse alusel numeratsiooniga seotud toimingud	3 683 935
Avalikku veekogusse kaldaga püsivalt ühendamata ehitise ehitus- või kasutusloa väljastamine	114
Kemikaaliseaduse alusel teostatavad tegevusloaga seotud toimingud	703
Kokku	5 887 470

EELARVE

Tehnilise Järelevalve Ameti 2012. aasta tegevuskulude eelarve koos 2011. aastast ülekantud kuludega oli 2 289 903 eurot.

Kulu kirjeldus	2012. aasta eelarve*
Sõle 23a valvesüsteem	20 923
Mõõtesõidukite soetamine	27 597
Sageduste planeerimise tarkvara	140 280
Liikmemaksud	4080
Personalikulud kokku	1 897 103
Töötasu	1 413 833
Erisoodustused	11 700
Tööjõukuludega kaasnevad maksud	471 570
Majandamiskulud kokku	392 800
Administreerimiskulud	86 700
Uurimis- ja arendustööd	12 000
Lähetuskulud	63 100
Koolituskulud	20 200
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	85 300
Rajatiste majandamiskulud	24 600
Sõidukite ülalpidamise kulud	76 000
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	4500
Inventari majandamiskulud	8000
Töömashinate ja -seadmete majandamiskulud	9200
Meditiini- ja hügieenikulud	2900
Eri- ja vormiriietus	300
Maksu- ja riigilõivukulud	2109

* Koos ülekantud vahenditega.

TEHNILISE JÄRELEVALVE AMET
ESTONIAN TECHNICAL SURVEILLANCE AUTHORITY

Sõle 23A, 10614 Tallinn

Telefon: 667 2000

Faks: 667 2001

E-post: info@tja.ee

www.tja.ee